DR. JONAS BALYS CORESP.
4522 ALBION RD.
COLLEGE PARK, MD. 20741
NB

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUdlow 5-9500

VOL. LIII Price 10 c. PIRMADIENIS, MONDAY, K OVO, MARCH 17, 1969 Kaina 10 c. Nr. 64

Atšalę JAV ir Peru santykiai

Abu kraštai nelinkę nuolaidoms

Lima, Peru. — Santykiai tarp JAV ir P. Amerikos krašto — Peru šiuo metu yra įtampos padėty ir nėra ženklų, kurie liudytų abiejų kraštų norą eiti susitarimo ar ypač nuolaidų keliu. Pastarųjų savaičių nuotaikos santykius dar labiau atšaldė.

Vasario 14 d. įvyko amerikiečių žvejų laivo apšaudymas. Peru tvirtino, kad laivas pažeidęs 200 m. teritor. vandenų ribą, kurios JAV nepripažįsta. Jos, kaip ir dauguma kraštų, tepripažįsta 12 mylių ribą. Antra, Peru vyriausybė nusavino amerikiečių žinioje buvusios žibalo tarptautinės bedrovės — I.P.C. turtą, kurio vertė siekusi iki 200 mil. dol. ir... dabar Peru vyriausybė nero do jokio noro atlyginti už nusavinimo nuostolius. JAV, savo ruožtu, reikalauja padengti laivo apšaudymo metu padarytus nuostolius, kurie siekią 50.000 dol. Peru ir vėl atsisako.

Gen. Juan Velasco Alvarado įspėja

Peru nuo 1968 m. spalio m. turi karinį režimą ir jo priešaky, prezidento pareigose, yra gen.

Peru, P. Amerikoje, karinio režimo prezidentas Velasco

Juan Velasco Alvarado. Jis neseniai įspėjo Washingtoną — šio veiksmai būsią laikomi "ūkine agresija", jei JAV panaudosiančios ūkines sankcijas, Peru vyriausybei nusavinus žibalo bendrovės turtą. Be to, jis grasina sukviesiąs kontinento užsienio reikalų ministerių konferenciją atveju, jei Washingtonas neteiktų Peru karinės, ūkinės paramos ir jei suvaržytų Peru cukraus įvežimą į JAV-bes.

Kietoji kryptis ar nuolaidos?

Ginčas teikia rūpesčio Washingtonui, nes jis galėtų turėti neigiamų padarinių visai Pietų Amerikai. Be to, žinoma, kad daugelyje kontinento respublikų įsivyravus kariniams režimams, jie, manoma, galį palaikyti savo bičiulius — karius Limoje.

Sen. McCarthy, priešingai buvusiems pareiškimams, norėtų būti renkamas, 1972 m. senatoriaus pareigoms.

4 didieji ir Izraelis

Keturių didžiųjų valstybių pasitarimai numatomi šios savaitės ketvirtadienį ar penktadienį J. Tautose. Bus svarstomi būdai pasiekti sprendimui Art. Rytuose. Izraelio užsienio reikalų ministeris A. Eban, viešėjęs Washingtone ir priimtas prez. Nixono ir kitų, tuos pasitarimus vertina neigiamai, juose neįžiūrėdamas sėkmės.

Iš kitos pusės, pripažįstama, kad žiūrint į ateitį, kietesnis Washingtono nusistatymas galįs būti kaip tik naudingas, nes kiti kariniai diktatoriai, galimas dalykas, vengtų pasekti generolo Velasco pavyzdžiu.

Prezidentas Nixonas neseniai spaudai buvo pareiškęs, kad Peru režimui neatlyginus už nusavinimą ,Washingtonas galįs panaudoti atkirtį cukraus ar teikiamos paramos atžvilgiais.

Specialus B. Rūmų atstovas į Limą

Washingtonas, siekdamas išlyginti pašlijusius santykius su Peru, praėj. savaitę pasiuntė į Peru specialų prezidento atstovą — New Yorko advokatą John N. Irwin'ą. Jam suteiktas ambasadoriaus vardas. Irwin yra buvęs prezidento partneriu teisinėje firmoje New Yorke, be to, vedęs pasitarimus su Panamos vyriausybe.

Irwino uždavinys nėra lengvas. Jis Limoje ves pasitarimus bent dvi-tris savaites, nes reikia susitarti ligi balandžio m. pradžios. Washingtonas paskelbė, kad Peru nesutinkant atlyginti už nusavinimą, jis ūkinę paramą kraštui galįs sustabdyti balandžio 4 d., gi cukraus įvežimą į JAV — to paties mėnesio 9 d. Būdinga tai, kad Peru yra kraštas, kuris Nixoną, jam vicepreziden tu buvus, sutikęs nedraugiš kai — anuomet ten įvyko studentų riaušės ir viceprezidento automobilis buvo puolamas su akmenimis. Dabar gi laukiama jau žodinės, piktos propagandos sriauto. Taigi, šiuo metu tai nemaloniausias JAV prezidento užsienio politikos uždavinys.

Nusikaltimų skaičius Sovietų Sąjungoje nepaprastai kyla, tik apie tai vengiama skelbti: čia milicijos įstaigoje Maskvoje pareigūnams pavedama aiškinti žmogžudystės atvejus

Kovos su kinais, komunistai Budapešte

Maskva ir Pekinas vėl kaltina vienas kitą šeštadienį pradėjus smarkias kautynes pasieny — Dalyvavo tankai ir šarvuočiai — Tuo tarpu Budapešte tariasi komunistų bloko vadai — Maskva ieško atsparos prieš kinus savo satelitų tarpe.

Dar du susirėmimai pasieny

Savaitgaly sovietų - kinų pasieny vėl tratėjo šūviai ir abi pusės kaltino viena kitą. Rusai ir kinai teigė, kad "įsiveržėlis" panaudojęs tankus ir šarvuočius, gi Maskva paskelbė ir apie žuvusius.

MASKVA. — Sovietų šaltiniais, kinai buvo įsiveržę į ginčijamą Damanskio salą, Ussuri upėje, penktadienį, gi šeštadienį įvykęs penkių valandų susirėmimas. Po kovo 2 d. susišaudymo, kurio metu žuvo 31 rusas sargybinis, trijų savaičių tarpe buvo jau trys susidūrimai. Rusai paskelbė: "Buvo žuvusių ir sužeistų", tuo tarpu kinai tepranešė, kad įvykęs "krau jo praliejimas".

Tass žinių agentūra nurodė, kad "jei ateity pasikartos įsibrovimai į sovietų teritoriją, užpuolikas susiduns su triuškinančiu atkirčiu".

Rusai teigia, kad kinų daliniai įsibrovę, panaudoję artileriją ir minosvaidžius.

Kinai aštriai kaltina rusus

PEKINAS. — Panašius kaltinimus skelbia kinai, pažymėję, kad rusai įsiveržę pirmieji, panaudoję "gausius šarvuočius, tankus ir ginkluotus dalinius". Jie pirmieji atidengę ugnį, tad kinų sargybiniai buvę priversti gintis. Rusai savo veiksmus plėtę ir savo artilerija apšaudę Kinijos teritoriją. Pekinas atmetė sovietų pareiškimą, įteiktą kinų ambasadai Maskvoje. Kinai kaltinami skatiną "prieš sovietus nukreiptą isteriją", kelią "agresyvius reikalavimus" bei "įtampą sovietų - kinų santykiuose".

Maskva teigia: kinai su Vakarų "imperialistais"

MASKVA. — Įtakingas sovietų žurnalas "Za rubežom" (Už sienos) šeštadienį paskelbė: "Kinai svarsto nutraukti diplomatinius santykius su Sovietų Sąjunga ir siekia ryšių su pačiais karingiausiais imperialistiniais sluoksniais Vakaruose".

Sovietų spauda vakar pateikė daugiau žinių apie kovo 15 d. kautynes Kinijos pasieny. Nurodoma, kad jos vyko net 15 valandų ir kad dieną prieš tai,

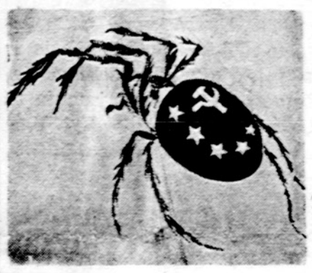

kovo 14 d., į Damanskio salą buvo įsiveržę ir tūkstančiai kinų civilinių gyventojų.

Vėl demonstravo Maskvoje

Maskvos gyventojai vakar vėl kėlė demonstracijas ties Kinijos ambasada. Nors minią, iš paviršiaus, malšino apie 100 milicininkų, tačiau darbininkai, studentai akmenimis daužė ambasados langus. Buvo nedraugiški kinams šūkiai.

Komunistų vadai Budapešte

MASKVA. — Čia paskelbta, kad šiandien, pirmadienį, Budapešte susirinko Sovietų bloko vadai. Oficialiai, posėdžiauja Varšuvos sutarties kraštų Politinis patariamasis komitetas. Tačiau, nors, kaip skelbiama, svarstomi tik kariniai rytų bloko klausimai, tačiau, NYT žiniomis iš Maskvos, Budapešto pasitarime pirmoje eilėje iškyla ne kariniai, bet opūs politiniai klausimai.

Budapešte jau susirinko, šalia Maskvos politinių, partinių vadų, kaip Brežnevo, Kosygino ir kitų, dar šešių Varšuvos sutarties kraštų — Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, R. Vokietijos, Rumunijos ir Vengrijos vyriausybės bei partijos vadai. Posėdžiai, šiandien prasidėję, vyks tris dienas.

Maskva: remkite mus ginče su Kinija

BELGRADAS. — Jugoslavijos žinių agentūros žiniomis, rytų bloko kraštai, galimas dalykas, paskelbs savo pritarimą Sovietų Sąjungai, kuriai jau kelis kartus teko susidurti su Kinija pasieny. Be to, Maskva, spėjama, vėl iškels savo siekimą "būti pripažintai pirmąja visoje socialistinėje stovykloje".

"Tanjug" agentūra nurodo, kad susidūrimai su Kinija esą paspartinę "viršūnių" pasitarimus Budapešte.

Dienos, kai laukiama artėjančio pavasario — Central parke New Yorke

NAUJAUSIOS ŽINIOS

De Gaulle: Maskvai Europa mažiau rūpi

Sovietams gresia ne Vakarai, bet — Kinija

PARYŽIUS. — Prezidentas de Gaulle, pasibaigus jo pasitarimams su kancleriu Kiesingeriu, pareiškė įžiūrįs nemažus pasikeitimus rytų - vakarų santykių plotmėje. Esą, Maskvos vadų nuomone, sovietams daugiausia gresia ne Vakarai, bet Kinija. De Gaulle teigia, kad Maskva siekianti ryšių su Vakarais ir šie neturėtų jų atsisakyti. Jis manąs, kad JAV vyriausybė pasirengusi "ribotai bendradarbiauti" su Maskva.

Be to, sovietai, atsižvelgiant į santykius su Pekinu, šiuo metu vargiai linkę vykdyti agresinius žygius Europoje.

De Gaulle

Kinai apie sovietų "fašistinę diktatūrą"

Kinai apie Rusiją: "visur pilna koncentracijos stovyklų"

TOKIO. — Pekino "Naujosios Kinijos žinių agentūra" užvakar per radiją skelbė apie "teroro bangą" Sovietų Sąjungoje ir šio krašto pastangas, drauge su JAV, "siekti vadovavimo pasauly".

Kinai kaltina sovietus: jie ginkluoją "reakcionierius" Pietryčių Azijos kraštuose, jie parūpinę Indonezijos reakcionieriams 1.2 bil. dolerių vertės ginklų, be to, jie kariniai remią Indiją, Burmą ir Malaiziją.

Pačioje gi Sovietų Sąjungoje, teigia kinai, rusai vykdą "fašistinę diktatūrą". "Krašte pilna koncentracijos stovyklų, kalėjimų ir beprotnamių — juose per sekiojami revoliucijos siekią sovietų gyventojai".

Peru kairieji demonstruoja prieš JAV

Darbininkai šūkavo "šalin Nixoną"

LIMA, Peru. — Kairieji darbininkai savaitgalyje demonstravo ties JAV ambasada, šaukdami "Šalin Nixoną" ir sudeginę "Dėdės Samo" iškamšą. Demonstracijos turėjo ryšio su prez. Nixono specialaus įgaliotinio, John Irwin'o, vedamais pasitarimais su Peru vyriausybe. Jis jau kalbėjosi su Peru užsienio reik. ministeriu Mercado ir šiandien toliau tarsis su Peru vyriausybe.

Šūviai į bėgančius iš Kinijos

HONG KONG. — 30 Kinijos gyventojų, tamsa pasinaudodami, vakar bandė pabėgti į Hong Kongą. Tačiau kinų sargybiniams juos apšaudžius, tai nepavyko. Du buvo užmušti, kiti sužeisti.

Pertvarkymai Jugoslavijoje

Kolektyvinio valdymo kryptimi

BELGRADAS. — Jugoslavijos komunistai savo suvažiavime svarstė klausimą — kuriuo būdu sudaryti veiksmingesnę valdžią, ypač atsižvelgus į naujus pavojus kraštui ir rūpinantis padėtimi, prezidentui Tito mirus ar pasitraukus. Suvažiavime pasiūlytas naujas min. pirmininkas, liberalas Mitja Ribičič — jis perims valdžią š. m. gegužės mėn.

Pakeitus partijos įstatus, panaikintas partijos centro komitetas ir įvestas 52 nario prezidiumas. Šio priešaky bus Tito ir jo nariais bus visų šešių respublikų, dviejų autonominių sričių ir ginkluotų pajėgų atstovai.

Svarbiausias žygis — sudarytas 15 narių Vykdomasis komitetas. Jo nariai taip pat atstovaus visas respublikas, jie bus partijos vadai bei vyriausybės atstovai. Tai bus kolektyvinis, vadovaująs krašto organas. Jis ateity iš savo tarpo parinks ir ligšiolinio prezidento Tito įpėdinį.

● **Kard. Cushing,** Bostone kelias dienas gydytas ligoninėje, grįžo į namus.

● **Sovietų prof. sąjungų delegacija** atvyko į Nigeriją.

Įvairios žinios

Popiežiaus naujas rūpestis

Minėjo pasauly įsigalėjusį "svaigulį"

VATIKANAS. — Popiežius Paulius VI šeštadienį kalbėdamas Pasauliečių tarybos atstovams, pažymėjo: šių dienų pasaulis pasikeitęs ir savotiškas "svaigulys" yra palietęs net tuos, kurie buvo pasišventę dirbti Bažnyčios tarnyboje.

Manoma, kad popiežius pirmą kartą iškėlęs msgr. G. Musante, Vatikano tarnautojo, atvejį. Popiežius jam leido pasitraukti iš dvasininkų luomo ir vesti turtingą 38 metų amžiaus našlę.

Paulius VI iškėlė tokias mintis: "Ar mums nereikia patikrinti mūsų sąžinę? Ar mes esame geri Bažnyčios tarnai, tinkami Bažnyčios mokslo skelbėjai?" Jis skatino pasauliečius glaudžiai bendradarbiauti su Bažnyčios hierarchija.

Slovakas susidegino

VIENA. — Čekoslovakijos ČTK žinių agentūra pranešė: ties Bratislavos miestu, Slovakijoje, susidegino 17 m. amžiaus studentas Vladimir Vico. Jis mirė vietoje, netoliese, policijos žiniomis, palikęs laišką. Jis nurodė, kad jo žudymosi priežastis — nei nelaiminga meilė, nei politiniai sumetimai.

"Mano mirtis uždegs jūsų širdis..."

PRAHA. — Netoli tos vietos, kur vasario 25 dieną susidegino studentas Jan Zajič, buvo viešai iškabintas Jan Zajič testamento kopijos, kurios cenzūros nebuvo leista skelbti spaudoje... Savo testamente studentas Jan Zajič pareiškė, kad nežiūrint Jan Palach aukos, gyvenimas Čekoslovakijoje nedaug tepasikeitė ir buvo reikalingas naujas sukrėtimas tautai pabudinti ir priminti, kad kiekviena kova už tautos laisvę reikalauja aukų. "Tegu mano mirtis — rašoma paskutiniame Jan Zajič laiške — iš naujo uždega jūsų širdis ir nušviečia tikrąjį kelią į laisvą ir laimingą Čekoslovakų tautos gyvenimą...

Izraelio lėktuvai puola

AMMAN, Jordanas. — Izraelio lėktuvai - naikintuvai vakar puolė tris arabų kovotojų bazes Jordane. Panaudota bombos, napalmo sprogmenys ir kul kosvaidžiai. Žuvo trys arabai.

● **Egipto prez. A. Nasser** ir Jordano karalius Hussein dvi dienas tariasi Kaire.

● **7-kai** gimė Etiopijoje, iš jų penki kūdikiai netrukus mirė. Juos pagimdė, be medicinos pagalbos, 23 m. moteris.

Vietname

Ketvirtoji puolimų savaitė

SAIGONAS. — Priešas vakar pradėjo ketvirtąją savo puolimų savaitę. Žymiai pagyvėjo kautynės sausumoje. Komunistai raketomis apšaudė Saigoną ar jo apylinkes. Keturios raketos palietė miesto centrą — sužeistas vienas asmuo, apie kitus nuostolius nepranešta. Tai jau penktasis Saigono puolimas raketomis, priešui puolimus pradėjus vasario 23 d.

Priešas dar apšaudė apie 50 bazių ir vietovių. Susidūrus su komunistais, jie neteko 40 karių. Priešas vykdė puolimus iš neutraliosios zonos. Sąjungininkų nuostoliai nedideli.

Šiaurės Korėja apšaudo JAV karius

SEOUL, P. Korėja. — Š. Korėjos kariai apšaudė grupę amerikiečių, ties demarkacijos siena, jiems pertvarkant sieną žyminčius ženklus. Žuvo vienas JAV karys.

Helikopteriui gabenant sužeis tuosius, jis sudužo — žuvo aštuoni amerikiečiai, jų tarpe ir trys pasieny sužeistieji.

● **Indijoje** sudaryta komisija studijuoti moterų teisėms.

KALENDORIUS

Kovo 17 d.: šv. Patrikas, šv. Gertrūda, Gendvilas, Varūna.

Kovo 18 d.: šv. Kirilas, šv. Sibilė, Eimutis, Gintarė.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien iš dalies saulėta, šilčiau, temp. sieks apie 50 ir daugiau l. F., ryt — atšilusio oro tąsa, be pakitimų.

Saulė teka 6:00, leidžias 5:59.

Zalman Shazar, Izraelio prezidentas

Rusų - kinų ginčas ir

GELTONOS MOBILIZACIJOS KORTELĖS

"Kinijos reikšmė dėl jos karinio silpnumo šiandieną nėra didelė. Tačiau šis kraštas gali tapti mums pavojingu. Tokiu atveju mes vėl netektume Sibiro ir šio nuostolio jokiu būdu negalėtumėm išlygint naujais užkariavimais Vakaruose". Šiuos pranašingus žodžius daugiau kaip prieš šimtmetį (1853) vienam raporte parašė carui rytinės Sibiro srities gubernatorius Nikolajus N. Muravjovas (1809—1881). 1847 m. jis buvo paskirtas minėtoms aukštoms pareigoms Sibire. 1858—1860 m. didžiuliu kariniu rusų armijos spaudimu prieš kinus primetė rusams naudingas sutartis, išplėšdamas kai kurias kinų valdas Azijoje: Aiguno sutartimi laimėjo rusams 480,000 kv. km žemės plotą tarp Amuro ir Ramiojo vandenyno, 1860 m. Pekino konvencija gavo Turkestano kraštą (900,000 kv. km). Be to, iš pavardės mums žinomas Muravjovas nėra "mūsiškis" (Korikas).

Pereitais metais Rusijos tolimųjų rytų srities karo vadas gen. Losikas panašiu būdu įspėjo rusus: "Mūsų neprovokuojamos kinų provokacijos veda prie pavojaus sukelti III pasaulinį karą".

*

Kas atidžiau seka sovietinę spaudą, gali prisiminti jos nuolat skelbtą tvirtinimą: "Tik komunistinė santvarka garantuoja taiką". "Niekad negali būti teritorinių ir kitokių ginčų tarp komunistinių kraštų: ir dėl ko gi ginčytis?" Lietuva turi būti laiminga, kad yra saugoma didžiosios sovietų šalies". Arba "Didžiosios šalies (Kinijos) liaudis pakreinė šalies vairą komunizmo keliu — niekas nejstengs išskirti dviejų laisvę ir komunizmą mylinčių kraštų brolystės".

Tačiau praktiškai atsirado du "didieji broliai" ir mums jau žinomas greitai įkyrėjo kinams savo plėšrumu, agresingumu. Medaus mėnuo baigėsi jau 1954 m., kai iškilo pirmieji nuomonių skirtumai. Nuo 1960 m. pradėjo reikštis gausūs pasienio incidentai. Tačiau kas kovo 2 d. įvyko prie Damanskio (kiniškai Tšen - Pao) salos Usurio upėje — artilerijos, sunkiųjų granatsvaidžių, kulkosvaidžių šūviai, karinių automašinų, tankų, šarvuotų transporterių pasivažinėjimai, keliasdešimt aukų iš abiejų pusių — abiejų "broliškų šalių" santykius iškėlė visiškai į kitą šviesą.

Diplomatinius abiejų šalių protestus sekė masinės demonstracijos. Vien tik Pekine prieš rusus demonstravo 1.5 milijono gyventojų. Viso mitinguose reiškėsi ligi 400 milijonų kinų. Priešiniškos demonstracijos Maskvoje į gatves išvedė šimtus tūkstančių rusų, kurių metu išdaužyti puošnios Kinijos pasiuntinybės lankai. Abi šalys ėmėsi "savigynos priemonių". 6,670 km. ilgio sienai saugoti rusai pasiuntė naujus kariuomenės dalinius, nes dabar prie sienos stovinčių 32-jų gerai ginkluotų divizijų nepakanka. Kinai pareiškė traukią prie sienos visas savo ginkluotas pajėgas, kurios siekiančios 5 mil. vyrų.

Šveicarų "Die Weltwoche" III.14 pranešė iš Hong Kongo gautą žinią, kad į kinų - rusų pasienį nuskubėjęs Kinijos gynybos ministeris maršalas Lin Piao. Tačiau laikraštis abejoja, ar gali greitai kilti naujas karas, nes kom. Kinija esanti labai "kultūrinės revoliucijos" nuvarginta.

*

Rusų - kinų konfliktas, sąmoningai ar nesąmoningai iškilęs naujos Berlyno krizės išvakarėse, sukėlė viso pasaulio dėmesį. Tuo tarpu gen. de Gaulle palanki prancūzų spauda netiki, kad konfliktas pereitų į karą, šveicarų, vokiečių, italų ir kiti stebėtojai prileidžia, kad kinų - rusų karas būsiąs galimas kelių ar keliolikos metų bėgyje.

Nors Kinija ir labai toli nuo Lietuvos, tačiau, turint galvoje dabartines "plačiosios tėvynės" sienas, mūsų tauta yra prie pat Kinijos. Netolima istorija rodo, kad lietuviai turėjo aktyviai dalyvauti visose carinės ir raudonosios Rusijos karinėse operacijose prieš turkus, kinus, japonus. 1904 m. nemažas mūsų vyrų skaičius pagulėdė savo galvas Mandžiūrijoje, gindami Port Artūrą, Liaotuną, prie Mukdeno ir kitur. Kas nemėgsta svetimomis rankomis žarijas žarstyti?

Iš okup. Lietuvos ateinančios žinios sako, kad mūsiškiai žinias apie įvykusį incidentą prie Usurio upės sutiko su nemažu nerimu, kurį dar padidino pati komunistų partija, šaukdama prieškiniškus mitingus. Pirmieji mitingai, tiesa, vyko Maskvoje, Leningrade, Chabarovske, Vladivostoke, Blogoveščenske, bet jau kovo 7 d. jie buvo suruošti Vilniuje ir Kaune. Lietuvos sostinėje pirmieji mitingavo rusų suvaryti elektros suvirinimo įrengimų gamyklos darbininkai, o tą pačią dieną Kaune, keičiantis pamainoms, masiniam mitingui buvo sustabdyti Ziberto šilko kombinato darbininkai. Formulė ta pati: vienur ir kitur pasmerkta "Mao Tse - tungo klika — Kinijos liaudies interesų išdavikė" (Tiesa, III.9). Po to jau "užsukta tvarka", demonstruota ir tebedemonstruojama kitose Lietuvos vietose, ypač Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje. Okupuotos Lietuvos spauda pasipuošė naujomis sieksninėmis antraštėmis: "Provokacinis Pekino valdžios išpuolis", "Gėda provokatoriams", "Tėvynės sienos šventos", "Provokatorius prie gėdos stulpo" ir pan. Kovo 5 - 13 d. incidentai kruvinu būdu pasikartojo, pranešama apie sunkiųjų ginklų veiklą.

Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad lietuviams turėtų būti smagu, kai vienas banditas griebia už gerklės antrą: nei rusas, nei kinas bolševikas nėra mūsų tautos draugas ir nė vienas neduotų Lietuvai laisvės. Tačiau nerimauti yra ko — rusų raudonojoje armijoje šiuo metu tarnauja apie 30,000 mūsų krašto vyrų (1959 m. karinėje tarnyboje buvo 25,676, dabar šis skaičius paaugęs). Raud. armijos atsargoje gali būti apie 300,000 Lietuvos vyrų. Lietuviai kar. tarnybą atlieka įvairiose Rusijos vietose, dažniausia Kaukaze ir Sibire, yra tarnaujančių ir netoli Kinijos sienos. Mūsų krašto miestų ir apylinkių vykdomųjų komitetų seifuose jau nuo anksčiau laikų raudonosios karinės komendantūros yra deponavusios dviejų spalvų korteles — baltos ir geltonos spalvos šaukimus atsarginiams kariams, kuriems numatytos skirtingos rinkimosi vietos pavojaus atveju. Baltosios kortelės liečiančios "pavojų iš vakarų", o geltonieji bilietai būtų panaudoti tuo atveju, kai "mūsų šaliai grėstų rimtas kinų pavojus". Duok, Dieve, kad Lietuva, II pasaulinio karo metu netekusi savo jaunimo, būtų apsaugota nuo dabartinės kartos išnaikinimo, kuris įvyktų galimo rusų - kinų karo atveju.

b. kv.

SOVIETŲ NUSIKALTIMAI PRIEŠ NEKALTUOSIUS

V. SAURIMAS

"Mūsų pilietinė ir sąžinės balso pareiga sustabdyti Rusijoj vykdomą nežmoniškumą ir vis plintančius nusikaltimus prieš nekaltus žmones, kurie už tiesos žodį arba todėl, kad valdžiai reikalingi neapmokami darbininkai, paverčiami politiniais kaliniais. Jiems atimama teisė kurti, dirbti, gyventi ir būti žmonėmis. Juk nusikaltimas prasideda ne nuo rūkstančių kaminų krematorijumuose, ne iš Magadano galaivių, kurie visada perpildyti kaliniais į čia atplaukia". Šitaip savo memorandume — knygoje rašo A. Marčenko.

Be to, Magadanas yra uostamiestis prie Ochotsko jūros ir Nagajevo įlankos. Jis buvo pradėtas statyti 1933 m., jo statybai naudojant vergų — politinių kalinių darbo jėgą. Darbas buvo atliekamas labai primityviai, naudojant kastuvus, kibirus, nukirstų medžių plaustus. Magadaną statant žuvo apie milijonas tremtinių. 1939 m. įkurtas miestas. Dabar jame gyvena 60,000 žmonių. Dabar čia įkurdintos įvairios Sovietų saugumo įstaigos, nuo kurių priklauso ir kiek atokiau esančios sovietinių politinių kalinių koncentracijos stovyklos. Vergų skaičius didinamas. Ta proga A. Marčenko pažymi: "Nusikaltimas prasideda jau tada, kai galingų valstybių piliečiai į savo krašte įvyskstančius nusikaltimus pradeda žiūrėti šaltai ir abejingai".

Šiais žodžiais minėtas rusas politinis kalinys ir baigia savo 1968 m. paskelbtą raštą, pridėdamas ir savo adresą: m. Aleksandrov, Vladimirskaja Obl., ulica Novinskaja, 27. Aišku, tokio rašto Sovietų Sąjungoje niekas nespausdino, bet knygos forma jis pateko į Vakarus ir čia rado vietos rusų emigrantų spaudoje.

Pareigose Stalino išauklėti čekistai

Koncentracijos stovyklų administracija nebijo skundų, nors įvairiais keliais būvo bandoma skųstis sovietiniai prokuratūrai ir aukščiausioms valdžios įstaigoms. Maskvoj esanti administracija šiuos skundus grąžindavo atgal "patikrinti", o tai reikšdavo, kad skundėjus atiduodavo į viršininkų rankas. Šie atsakydavo Maskvai: "Faktai nepasitvirtino" arba "Politkalinys teisingai nubaustas" ir duodavo pylos tiems kaliniams, kurie skųsdavosi blogomis sąlygomis. Išvada: skųsies — pasunkinsi savo ir taip jau sunkų gyvenimą. Prižiūrėtojai, žiaurūs saugumiečiai, tvirtina, kad jie niekada neperžengę įstatymų. Tokie dalykai, kaip uždraudimas siųsti siuntinius, atėmimas teisės naudotis darbo stovyklų krautuvėmis, badu marinimas, uždraudimas pasimatyti su artimaisiais, giminėmis, karcerio bausmė, geležinių apyrankių uždėjimas, vienutės bausmė ir daug kitų, — viskas žodis žodin įrašyta į S. Sąjungos baudžiamąjį įstatymą ir pagal įstatymą žemesnieji pareigūnai panaudoja bausmes. Darbo stovyklų administracija iš prigimties žiauri, — jų dauguma Stalino išauklėti saugumiečiai. Jie žiaurūs ir daugiausia sadistai. Jie tą "auklėjimo" darbą dirbo Stalino laikais, jie tą darbą mėgsta ir uoliai jį vykdo šiandien. Jie yra pripratę prie girtavimo ir prie sauvalės. Tai yra politinių kalinių gyvybės ir mirties viešpačiai.

Kaip žudosi kaliniai

Politinių kalinių beteisiška ir bevilviška būsena verčia juos griebtis, atrodo, "beprotiškų" protesto formų: badaujama iki mirties, kūno sąnarių sužalojimai, nusižudymai. Visą laiką kančia, badas, žiaurumai, kankinimai, begaliniai sunkus darbas. Ir apsisprendžiama dažniausiai mirti, einama dienos metu prie uždraustos vielų tvoros. O ten "paaukštintos paukštinės" sargybinis ir paleidžia automato salvę.

— Aš nežinau, — sako A. Marčenko, —ar šiais amžiais dar kur nors pasaulyje egzistuoja kitas kuris kraštas, kur visu žiaurumu baudžiami politiniai kaliniai, kur leidžiami žiaurūs įstatymai, kur žmogiškasis orumas taip žiauriai niekinamas? Aš to nežinau... Kur atimamos pagal įstatymus visos žmogiškos teisės žmogui ir dar kur pagal įstatymus baudžia bado bausme? Aš įsitikinau, kad minėtos sąlygos galimos pas mus tik dėl to, kad apie tuos žiaurumus niekas nežino.

Tiesa, apie tuos nežmoniškus žiaurumus žino tik organizatoriai ir jų vykdytojai. Juk jeigu žinotų apie tai, ką aš esu pergyvenęs ir iškentėjęs kalėjimuose ir darbo lageriuose sovietinė visuomenė, kaip galėtumėte jūs, tos visuomenės dalis, protestuoti prieš kitų šalių politinių kalinių kankinimą ir beteisiškumą: Ispanijoj, Portugalijoj, Pietų Afrikoj, Graikijoj ir kitur. Mūsų laikraščiai rašo tik apie užsienio valstybių politinius kalinius ir darbininkų judėjimą, bet apie savo šalies skaudulius visiškai nutyli. **A. Marčenko kviečia protestuoti;**

Daugelis mūsų yra už tai atsakingi. Aš kreipiuos į savo tautiečius ir tarybinius piliečius — rašo A. Marčenko. — Visi mes lygiai nešame atsakomybę savo tėvynei, savo jaunimui, savo ir vaikų ateičiai. Pakanka ir to, kad 30 -40 metų karta nutylėjo ir leido paminėtus nusikaltimus daryti tautos ir liaudies vardu. Negalima vėl abejingai kartoti kruviną nusikaltimą ir padaryti rusų tautą vėl kruvinų nusikaltimų vykdytoja ir bendrininke.

Aš šaukiuosi, aš kreipiuosi į jus: reikalaukite viešo tardymo mano iškeltiems nusikaltimams. Reikalaukite, kad "Kalėjimų ir koncentracijos stovyklų įstatymas" būtų paskelbtas spaudoje. Reikalaukime specialių palengvintų sąlygų politiniams kaliniams. Reikalaukite, kad vyriausybė peržiūrėtų kalinių maisto normas ir kad išdavas skelbtų viešai. Reikalaukime, kad stalininio režimo kalėjimų ir stovyklų prižiūrėtojai būtų skubos keliu pašalinti iš pareigų, nes jie stovyklose ir kalėjimuose šiuo metu rodo daugiau negu žvėriškumą, didelį žiaurumą, — jie žmones žudė ir sadistiškai kankino Stalino laikais, jie žudo ir šiandien. Reikalaukite viešo teismo minimiems nusikaltėliams.

Pietų Vietname. Shau Valley vietovėje, amerikiečiai kariai perpila kraują marinui, sužeistam kovose prieš komunistus.

MINTIS, KURIĄ REIKTŲ PASVARSTYTI

Kad lietuvių santaupos nenueitų su vėjais

J. KUPRIONIS

Amerikoje daugelis pastatų, institucijų, parkų ir pan. turi asmenų vardus. Dalis iš jų yra vardai pasižymėjusių moksle ar visuomeninėj veikloj, tačiau daugiausia yra vardai fundatorių, paaukojusių didesnes sumas tam ar kitam dalykui įsteigti. Turtingų žmonių Amerikoj yra daug, tad ir tokių fundacijų gausu. Tų žmonių vardai būna įamžinti ilgiems laikams. Jų gyvenimui tas suteikia ypatingą prasmę ir vertę, ypač, kai palyginti juos su kitais turtuoliais, kuriems nuėjus į kapus, jų turtus išnešioja vėjai. Ir klausi žmogus, kam gi jie dirbo, turtus krovė, dažnai net su gobšumu ir šykštumu? Visi gi žinom, kad su saule žmogus negyvens, vistiek reiks viską palikti.

Su palikimais tik retai kada visai skaudžiai išeina. Šiaip gi net ir tarp artimųjų dažnai nepasitenkinimai: kodėl jam, o ne man, kodėl jam daugiau, o man mažiau ir pan. Ne reti atsitikimai, kad palikimai tampa ginčų ir bylinėjimosi objektu, o to pasekoje — keiksmai geradariui.

Kai lietuviai turtėja

Bendrai, lietuviai yra darbštūs ir taupūs. Jei jų tarpe dar nėra daug turtuolių — milijonierių, tai vis dėlto jau gana daugelis iš jų yra pasiekę smulkiosios buržuazijos kategoriją. Mažesnėmis sumomis lietuviai, palyginti, gana gausiai aukoja, neišskiriant ir mažai pasiturinčių. Jie gausiai parėmė nepriklausomos Lietuvos atsikūrimą, pastatė daug bažnyčių, mokyklų, salių. Siuntiniais dabar gausiai paremia savuosius ir artimuosius Lietuvoj. Sukūrė ir išlaiko į vargą patekusių šalpos instituciją — Balfą, remia tėvynės vadavimą aukodami Tautos fondui ir kt. Ypač atžymėtinos jų pastangos sukaupti kraitį Lietuvos ateičiai, jos atsikūrimui, dedant sumas į milijono arba Lietuvių fondą.

Tad bent svarbesniųjų einamųjų reikalų rėmimas vyksta pusėtinai gerai. Atsiranda nepailstančių šiai akcijai vykdyti ir taip pat geros širdies tautiečių saviems reikalams suprasti.

Tačiau čia norima pasvarstyti ypatingesnius atvejus, kai rūpestingam ir tvarkingai gyvenančiam tautiečiui gyvenimas susiklosto ir jam pavyksta sukaupti didesnį turtą. Natūralus žmogaus palikimas — turėti sau užtikrintą rytojų. Bet dažno padėtis būna, kad pasiekia laipsnį, kada turima daugiau negu šiai dienai ir rytdienai reikalinga. Taip pat yra atvejų, kad ir palikimui perimti nėra taip jau labai artimų asmenų arba jie patys gerai stovi, kad nėra nė reikalo dar jiems "pridurti". Juo labiau, kad lengvai įgyjamos gėrybės dažnai nė nebūna taip labai vertinamos.

Ekonomiškai lietuviams stiprėjant, tokių atvejų daugėja. O ir po paskutinio karo atvykusieji jau pereina į vyresniosios kartos gretas. Matant, kad daug smulkesnių ir stambesnių lietuviškomis rankomis sukauptų gėrybių nueina į svetimas rankas ar šiaip neaiškiems tikslams, yra pravartu tą klausimą pasvarstyti ir, radus tinkamą, būdą jį išpopuliarinti.

X vardu mokykla jo gimtame miestely

Šis nors mažesniu mastu, bet skamba panašiai, kaip Fordo fundacijos rūmai Notre Dame universitete. Mintis čia yra ta, kad savi palikimai būtų nukreipti į Lietuvą. Juk tai mūsų pačių ar mūsų tėvų gimtasis kraštas. Brangesnio krašto mums nėra. Jis vienintelis tikrai mūsų. Dėlto mūsų reikalas ir pareiga yra jį remti.

Pasvarstytina, sakysim, tokia mintis. Labiau pasiturintis tautietis savo palikimą ar jo dalį paskiria pastatymui jo gimtajam kaime jo vardu mokyklos ar miestely salės ar kapinėse, kur jo tėvai ilsis, koplyčios. Daug visokių galimybių pagal skiriamą sumą įamžinti savo vardą gimtajame krašte. Ten gyvenantieji ilgai prisimintų ir minėtų, kad jų kaimynas, parapietis ar bendrai tautietis, likimo išblokštas į užjūrį, gimtinės neužmiršo.

Čia susiduriame su klausimu, kaip tą padaryti. Dabar ten siunčiamos didesnės sumos nueitų Maskvos iždui paremti. Bet yra išeitis — juk planuojame ateičiai. Nėra jokios abejonės, kad rusiškas bolševikinis režimas begalybėn nesitęs. Kulminaciją pasiekęs, jau dabar braška. Jis greičiau grius, negu mūsų nekantraus laukimo spėliojimai prileidžia. Lietuva vėl tvarkysis savystoviai ir jai ypač ekonominė pagalba bus labai reikalinga.

Lietuvių fondas tam ir įsteigtas

JAV ir Kanados lietuviai jau deda gausias sumas Lietuvos ateičiai. Ta institucija yra milijono arba Lietuvių fondas. Jo visos sumos skiriamos Lietuvai. Jo konstitucijoj įrašyta, kad, skiriant $3,000 ar didesnes sumas, jų davė jas gali nurodyti jų paskirtį. Fondo vadovybei toks davėjo nurodymas yra testamentinis, ir niekas negali pasielgti kitaip.

Pažymėtinas momentas. Aukos skelbiamos viešai. Tokios žinios greit pasklistų po visą lietuviškąjį pasaulį tiek išeivijoj, tiek ten gimtajam krašte. Galima įsivaizduoti, kiek tas pakeltų entuziazmo veiklai ir vilčių ateičiai.

(Nukelta į 5 psl.)

Rūkas ant vieškelio

Romanas

STASIUS BŪDAVAS

Iš anglų kalbos vertė Al. Baronas

40

Jis valandėlę svarstė, apžiūrėjo dovanas, pažiūrėjo pro langą ir vėl papurtė galvą. Tada pasakė:

— Žinai, aš užmiršau didžiausią pasauly sensaciją. Japonai yra sumušti. Aš girdėjau tai šiandien rytą.

— Tai tikrai įdomi žinia.

— Taip. Antrasis Pasaulinis karas pagaliau baigėsi. Dabar sąjungininkai gali pakelti galvas išdidžiai ir pilni pasitikėjimo. Ir, žinoma, jie taip padarys. Ir kas tada, Vytautai?

— Aš nežinau. Atvirai, aš nesu pilnas vilčių. Tu pažįsti mane, aš esu realistas.

— Aš sutinku su tavimi. Dabar jie šauks visam pasauliui. Tie didieji bosai. Jau šį rytą jie kalbėjo apie amžinąją taiką žemėje. Taip, amžinoji taika nukrito žemėn, kaip palaimintas lietus. Ir išdidus vilkas apkabins besigėdintį veršiuką ir piktas vanagas bučiuos švelnų balandį. Tie prakeikti pirkliai.

— Bet žiūrėk, aš galvoju, kad bus pasikeitimų tarptautinėj politikoj.

— Jokio pasikeitimo, mano drauge, — neigė Boleslavas, — dabar jie pradės daugybę tarptautinių konferencijų ir tos konferencijos tęsis dešimtį, dvidešimtį ar net penkiasdešimtį metų. Žinoma, ten bus daug žymių kalbų su iškilmingais nutarimais. Ir taip pat bus iškilmingų banketų su uodeguotais švarkais ir vakaro sukniom, geri kokteliai taip pat, kadangi teisė ir taika jau bus atstatyta ilgiem šimtmečiam. Ir po to dideli tarptautiniai mulai ilsėsis su linksmom merginom kur nors naktinių klubų šalutiniuose kambariuose. Taip, kadangi teisingi ir pavargę ponai turi pailsėti...

— Nebūk, cinikas, Boleslavai.

— Ne, mano drauge. Aš niekada savo gyvenime nebuvau cinikas. Aš niekada nesutepiau lūpų nešvariais žodžiais. Bet tie politikai yra cinikai. Jie pagrobė ir pardavė Lenkiją, Lietuvą ir kitas valstybes. Aš vėl pykstu. Aš noriu spiauti į tuos iškilmingus snukius. Vytautai, nesakyk, kad aš cinikas, — Boleslavas mojavo ranką, — geriau nebekalbėkim apie tą purviną politiką, geriau einame į Gruenbergą ir susitikti panelę von Gropp.

— Aš sakiau, Boleslavai, aš einu.

Boleslavas atsidarė pokelį ir išsitraukė cigaretę. Jo veidas buvo raudonas.

18

— Tai yra negalima, tai neįsivaizduojama, tai yra absoliučiai prieš jos būdą. Ne, — Vytauto galvoj degė mintis ir jo žingsniai ji nešė vis greičiau ir greičiau į kalvą.

— Ne, aš negaliu tikėti, — jis galvojo, — ji yra per išdidi. Ji negali tekėti už kitos tautybės vyro. Donald Wood ir Charlotte von Gropp. Ne, ne, niekada.

Pagaliau jis pasiekė kalvą, sustojo jos viršuje ir žvilgterėjo atgal į miestą. Po jo kojomis ten buvo krūva mažų namelių kaip žaislų.

Jis įkvėpė keletą gūsių gryno oro ir paskuko į Gruenbergą. Ten sode rado Charlotte von Gropp , vilkinčią kasdienine suknele ir avinčią baltais batukais.

— Ponas Budrys, labą rytą, tai maloni staigmena, — pasakė ji, ištiesdama jam ranką. — Jūs pasirodėte tikrai labai netikėtai, — ji buvo labai geros nuotaikos.

— Taip, panele, aš žinojau, kad jūs manęs nelaukėte, — nusijuokė jis.

— O, ponas Budry, jūs iš manęs juokiatės, — sakė ji šypsodamasi, — priešingai, man labai malonu vėl jus susitikti po tokio ilgo laiko. Jūs žinote, kaip aš esu vieniša. Bet eime į salonėlį. Aš turiu pasikeisti savo drabužius.

Jie paskuko namų link.

— Jūs esate šiandien viena, panele?

— Taip, viena. Visa Gunz šeima išvyko nuo pat ryto į miestą. Bet atsiprašau, turiu valandėlei išeiti į kitą kambarį.

Ji dingo ir po valandėlės sugrįžo atgal. Dabar ji buvo kita suknele ir apsiavusi kitais batukais.

— O, taip greit jūs pakeitėt spalvą, — pasakė jis ramiai, žiūrėdamas į jos mėlyną suknelę.

— Jums patinka ši spalva? — šypsojosi mergina.

— Žinoma, panele, jūs juk negalite išsirinkti netinkamos spalvos.

(Bus daugiau)

SVEČIUOSE PAS WISCONSIN LIETUVIUS

Bevartant lietuviškąją spaudą dažnai randame žinių, kad Wisconsino lietuviškosios kolonijos tarp savęs darniai, vieningai bendradarbiauja. Ir šiais metais minint 51 metų Vasario 16-tosios sukaktį iš anksto buvo susitarta nusistatytos datos ir bendro veikimo planas, nepamiršdami ką kviesti pagrindiniais kalbėtojais. Racine, Wis. minėjimas buvo numatytas vasario 2 d. Pagrindiniu kalbėtoju pasikviesti iš East Chicagos, Ind. nutarta vietos Alto skyriaus valdybos narį P. Indreiką. Kenosha, Wis., lietuviai pasikviesti numatė Alto c.v. pirm. inž. E. Bartkų. Minėjimą atšventė vasario 9 d. Milwaukee, Wis. kolonijos lietuviai minėjimą turėjo vasario 16 d. Paskaitininką pasikvietė kun. Pr. Garšvą.

Racine, Wis., minėjimo metu vadovaujantis keliais atvejais dalyviams priminė ir ragino nelikti kaimynams skolingais, dalyvauti ir pas juos. Minėjimas buvo gausus, o jaunimas išpildė programą, kuri buvo vykusiai paruošta ir neperkrauta. Viešint Racine patirtos sekančios žinios apie kalbamasias lietuvių kolonijas.

RACINE, WISC.

Racine, Wis., lietuviai pradėjo kurtis praeito šimtmečio pabaigoje. Šio amžiaus pradžioje, prieš I-jį Pasaulinį karą lietuvių būta apie 300 šeimų ir pavienių apie 200. Dabartiniu metu lietuvių skaičius esąs gerokai sumažėjęs. Kolonija esanti pasižymėjusi savo kultūrine ir politine veikla. 1904 m. susiroganizavusi Šv. Kazimiero draugija ir tos pačios drjos iniciatyva įkurta parapija ir pastatyta bažnyčia. Kolonija esanti pasižymėjusi savo kultūrine ir politine veikla. Parapijai vadovauja tėvai marijonai. Apsčiai turi visokių organizacijų, vienos yra religinės, o kitos pasaulietiškos bei pašalpinės ir t.t. Lietuvos gelbėjimo draugija už Lietuvos paskolos lakštus surinko per 20.000 dolerių. Vilniaus vadavimo reikalams surinkta 1000.

KENOSHA, WISC.

Kenosha, Wis., randasi prie Michigano ežero apie 50 km. į pietus nuo Milwaukee, Wis. Gyventojų yra apie 60.000. Žymus pramonės centras. Pirmieji lietuviai čia atsirado apie 1896 m. Netrukus lietuviškoji kolonija pradėjo organizuotis ir 1898 m. draugė su lenkais suorganizavo Šv. Kazimiero pašalpinę draugiją, kurios veikla nepasižymėjo darnumu. 1900 m. lietuviai suorganizavo atskirą Šv. Petro draugiją, kuri pradėjo rūpintis pastoviomis lietuviškomis pamaldomis. Pamaldos jau buvo laikomos 1899 m. Lietuvių dvasinius reikalus aprūpindavo iš kitur atvažiavę kunigai. 1903 m. Šv. Petro draugijos pastangomis įsteigta atskira lietuvių parapija. 1908 m. nupirkta iš ev. liuteronų dabartinės bažnyčios pastatai. Nuo 1927 m. parapijos reikalais ėmė rūpintis tėvai marijonai. Parapinė mokykla atidaryta 1915 m. Nuo 1924 m. joje pradėjo mokytojauti seserys pranciškietės. Tais pačiais metais įsteigta Amerikos lietuvių politikos klubas, kurio tikslas apjungti visokių įsitikinimų lietuvius. Nemažai yra ir šiaip įvairių organizacijų, vienos yra religinės, o kitos pasaulietiškos arba savišalpinės ir t.t.

Pirmieji lietuvių tremtiniai į Kenosha, Wis., atvyko 1949 m. Tais pačiais metais įsteigta Lietuvių tremtinių d-ja. Prie draugijos sudaryta scenos mėgėjų grupė, vadovaujama J. Jarienės. 1956 m. tremtinių draugija persiorganizavo į Amerikos LB apyl.

MILWAUKEE, WIS.

Milwaukee, Wis. randasi prie Michigano ežero. Gyventojų apie 800.000. Yra žymus uostas ir pramonės centras. Ypač žymus yra alaus bravoras (Schlitz). Čia gaminamas stiklas ir odos išdirbiniai. Be to, čia yra katalikų arkivyskupo ir protestantų episkopalų vyskupų rezidencijos. Moksło institucijos: jėzuitų Marquette universitetas ir Wisconsin universitetas, be to ir kelios kolegijos. Dauguma gyventojų yra vokiečių kilmės.

Lietuviai pradėjo kurtis devyniolikto šimtmečio pabaigoj. Organizacinis darbas pradėtas 1911 m. įkurta lietuvių parapija, 1913 m. lietuviai pasistatė Šv. Jurgio bažnyčią, bet tais pačiais metais vardas pakeistas į Šv. Gabrieliaus. Visas kultūrinis bendruomeninis gyvenimas telkėsi djose ir parapijos ribose. Draugijos savo veikloje nesiriboja vien tik pramogų, vaidinimų, tautinių šokių parengimais, bet kartu yra ir savišalpinės. 1945 m. Šv. Gabrieliaus lietuvių parapiją administruoti pradėjo tėvai marijonai. 1953 m. lietuviai susiorganizavo į LB Milwaukee apylinkę. Kasmet dalyvauja įvykstančiame 25 tautų pasirodyme su savo tautiniais šokiais, choru, parodėlėmis ir su tautinių valgių virtuve.

Šias tris lietuvių kolonijas kažkas savaime jungia. Jungia tvirtai, kad nuotolis nieko nebereiškia.

J. Ervydis

STATYBININKAI

VACYS
CONSTRUCTION CO.
REZIDENCINIAI,
KOMERCINIAI,
MEDICINOS IR
KITOKI PASTATAI
2457 West 69th Street
Tel. HE 4-7482

Po artilerijos apsišaudymo per Suezo kanalą valoma Ismailia miesto gatvė Egipte.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

DAŽYMAS
PIGIAI DAŽAU KAMBARIUS. VALAU KILIMUS IR BALDUS.
J. RUDIS — Tel. CL 4-1050

MOVING
J. NAUJOKAITIS
Apdraustas perkraustymas
Ilgų metų patyrimas
WA 5-9209 Chicago, Illinois

APDRAUDŲ AGENTŪRA
Namų, gyvybės, automobilių, sveikatos, biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2233

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plaunam ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

LEO'S SINCLAIR SERVICE
LEONAS FRANCKUS
Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos, Tune-up ir Motorų Remontas
5759 So. Western Ave.
Kampas 58th Street
Telefonas — PRospect 8-9533

Heating Contractor
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning į naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimai nemokamai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 S. Western, Chicago 9, Ill.
Telefonas VI 7-3447.

BANGA
TV, Radio, Stereo, Spalvotom televizijom antenos. Pard. ir taisymas.
2649 W. 63rd St., Tel. 434-0421
Vakarais skambinti WA 5-3607
P. Ruđėnas K. Šimulis

A. ABALL ROOFING CO.
Įsteigta prieš 49 metus
Dengiame visų rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kaminus, rinas, nutekamuosius vamzdžius. Dažome iš lauko. Taisome mūrą "tuckpointing". Pilnai apsidraudę. Visas darbas garantuotas
LA 1-6047 arba PO 2-8778
Apskaičiavimai nemokamai
Skambinkite bet kuriuo laiku

GARBAGE DRUMS
WITH COVERS AND HANDLES
30 and 50 gal. Free delivery
5622 So. Racine, 434-1113

MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
A. VILIMAS
823 WEST 34th PLACE
Telef. — FRontier 6-1882

Remkit tuos biznierius, kurie skelbiasi dienraštyje "Drauge".

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos, radijai, stereo, oro vėsintuvai.
Pardavimas ir taisymas.
J. MIGLINAS
Krautuvė Marquette Parke
2346 W. 69th Street 776-1486
Namų tel. — PR 6-1063

MOVING
SERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto lei dimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place WA 5-8063

RADIO PROGRAMA
Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujoj Anglijoj. iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val po pietų. Perduodama: vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Programą veda — Steponas J. Miškus, Biznio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvė, 502 E Broadway, So. Boston, Mass. Tel. AN 8-0489. Ten pat gaunamas ir dienraštis "Draugas".

REAL ESTATE

Why pay rent when you can own beautiful home in Hazelcrest?
3 BDRM, Bi-Level, 1½ baths, crptg., rec. rm. w/firepl., storms, screens, f. a. gas heat. patio, fenced lndscpd yard. $25,000. Owner, 335-1285.

STATOME NAUJUS NAMUS
Atliekame įvairius pataisymus
Petrauskas Construction Co.
Tel. — 585-5285

2 po 5 kamb. (3 mieg.), 3 kamb. rūsy. Mūr. Prie 67 ir California. $28,500.
6 kamb. (4 mieg.). 13 metų mūr. bungalow. Prie 71 ir Kedzie. 1½ vonios, 2 auto garažas. $24,900.
5 kamb. 20 metų mūr. rezidencija prie 71 ir California. $19,000.
5½ kmb. 3 metų mūr. bungalow prie Marquette Pk. $18,500.
8 butų 2 aukštų geltonų plytų mūr. prie 56-os ir Kedzie. $75,000.
1½ aukšto (5½ ir 4½ kmb.) 8 metų mūr. prie 63-čios ir Kedzie. $38,500.

LEONAS REAL ESTATE
INCOME TAX — NOTARIATAS
IMIGRACIJA
2735 W. 71st St. Tel. 925-6015

Platinkite "Draugą".

REAL ESTATE

Arti Marquette Pko.
Geras investavimas — Naujas 6 butų mūr. namas, 4 po 4½ kamb. (2 mieg.), 2 po 3½ kamb. (1 mieg.) Apyl. Justice Ill. Prašoma kaina $85,900.
6 kamb. (3 mieg.) mūro namas Pilnas rūsys. Gazo šilima. 2 maš. garažas. Marquette pko. apyl. $20,900.
NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS
Butų nuomavimas — Income Tax
Notariartas — Vertimai
Apdraudų Agentūra
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave. — PR 8-2233

GERI NAMAI
12 butų, 2-jų aukštų mūras, prižiūrėtas. Apie $14,000 pajamų, garažas, Marquette pke. $80,000.
6 kamb., 6 metų švediškas namas. 2 vonios, karpetai, air conditioning, inter-comm. Mūro garažas, platus lotas. $34,000. Turime raktus.
Mūrinė 1 aukšto plati rezidencija, 2 vonios, mūro garažas. Prie Maria High. Gražu gyventi. $24,900.
2 butų didelis namas — 2 po 5 kamb., platus lotas. Garažas. Marquette pke. $20,800.
3 butų švarus mūras. Naujas gazu šildymas. Garažas. Daug priedų. Gražioj gatvėje. Marquette pke. $28,500.
Pajamų mūras — 5 ir 3 kamb. Visi nauji įrengimai. Arti 60 — California. $21,000.
7 kamb. mūras ir mūro garažas Gazu šildymas. Švarus, gražus, pigus $20,000.
Lotas dviem butam, 30 pėdų prie pat Marquette parko. Pigus.

VALDIS REAL ESTATE
2458 W. 69th St. RE 7-7200

Prie 68 ir Western 2 butai po 5 kamb. Platus sklypas. $20,500.
Prie 71 ir Talman — Mūras. 3 butai ir patalpa raštinei ar bizniui. Garažas. Nebrangus. $43,500.
1½ aukšto, 2 butai. 6 ir 4 kamb. ir patalpa bizniui. Ekstra sklypas 25 p. $13,900.
70 ir Washtenaw. Mūras — 2 po 5 kamb. ir butas rūsy 3-jų kamb. $28,900.

VAINA REALTY
2517 W. 71st St., RE 7-9515

1½ aukšto mūr. 5 ir 3 kamb., įrengtas rūsys. garažas. 64 ir Pulaski. $28,000.
2 po 4 kamb. med. Rūsys, garažas. Gage pke. $17,500.
6 kamb. mūro "ranch" su 3-jų kamb. butu ir garažu ant 100x300 p. sklypo. Oaklawn. $32,000.
2 po 6 kamb. mūrinis Marquette p.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
Notary Public
2737 W. 43 St. — CL 4-2390

Tvarkingas, teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas, daromi ir liūdijami vertimai. Tvarkomi pilietybės dokumentai, pildomi Income Tax ir atliekami kitoki patarnavimai.

ŠIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450

FIGHT HEART DISEASE
GIVE HEART FUND

REAL ESTATE

2 po 6 kamb. mūr. Modernios vonios, alum. langai, šiluma gazu, 2 auto. garažas. Marquette pke. $29,900.
2 po 5½ kamb. ir 4 kamb. angliškam rusy. 7 metų mūras, 2 atskiros šilimos gazu, alum. langai, kilimai. $46,500.
6 butų naujas mūras. Karštu vand. šiluma gazu, alum. langai. Pajamų virš $10,000. metams. $86,000.
14 butų, 2-jų aukštų mūras. Geros pajamos. Marquette pke. $83,000.
10 butų po 3 kamb. mūr. Alum. langai, netoli mūsų įstaigos. Tik $67,000.
4 mieg. mūras. 2 pilnos vonios, šiluma gazu, Garažas. Netoli mūsų įstaigos. $18,900.
2 po 6 kamb. 8 metų rūras, karštu vand. šiluma gazu, Marquette pke. $42,000.
50 p. sklypas Marquette pke. Biznui ir apartmentams. Teiraukitės.
12 butų 1 metų modernus 1 rturtingas įrengimais, balkonai. Pajamų $26,000 metams. Pietvakarių miesto daly. Teiraukitės.
Rooming house. Pajamų $50,000 metams. Labai gerai išnuom. Šiaurinėje miesto dalyje. Teiraukitės.
6 kamb. mūr. "Built-ins", kokliuotės plytelės, karšto vandens šildymas gazu. Marq. pke. $20,500.
1½ aukšto mūr. 5 ir 5 kamb. 2 išėjimai. Atskiri šildymai. 2 auto garažas. 67 ir Oakley $19,500

NERIS REAL ESTATE
6924 South Western Avenue Tel. 471-0321

SALES ■ MORTGAGES ■ MANAGEMENT
Alex REALTY
Member of M.L.S.
ALEX ŠATAS — REALTOR
Main office 5727 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. Tel. OL 6-2233
Turime šimtus namų Ciceroje, Berwyne, Riverside, La Grange Park ir kituose vakariniuose priemiesčiuose. Prašome užsukti į mūsų įstaigą ir išsirinkti iš katalogo.

PROGOS-OPPORTUNITIES

PARDUODAMA GEORGE'S CAFE SU NAMU.
Skambinti — 927-3471

DISTRIBUTORS WANTED
Own your own business, start part time work into a fulltime business. Unlimited opportunity. $19.35 full cost.
TEL. — 389-8376

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

IŠNUOM. miegamas kambarys 2-me aukšte iš priekio. Vyrui ar moteriai. 4622 S. California Ave.

HELP WANTED — MOTERYS

SECRETARY
BANKING
GAL FRIDAY to LOAN OFFICER
* Interest'g Work * Typing Req'd
* Good Hrs. * Employee Benefits
FOR INTERVIEW CALL
MR. PANTERA 728-2900
Band of Ravenswood
1825 W. Lawrence Ave.

SEWING MACHINE OPERS.
Experienced on power sewing machine.
Steady Work
Convenient Location
HAYES KNITWEAR
2405 No. Clybourn Ave.

Cafeteria Girls
6 A.M. to 2:30 P.M. shift
12 Noon to 9 P.M. shift
Two meals and uniforms.
Apply Personnel Dept.
Chicago Athletic Ass'n.
71 East Madison St.

INVENTORY CLERK
SCREW, NUT & BOLT COMPANY
FOR PERPETUAL INVENTORY
Experienced or will train.
Company converting to IBM
(Will train)
Many benefits with profit sharing.
CALL MR. MEYER, 761-8300

VYRAI IR MOTERYS

COLLEGE STUDENTS HOUSEWIVES
Take advantage of our free lunch time hours. Part time applications now being accepted for restaurant work at Jack In the Box.
117 E. CHICAGO
Short hours — High pay
Vacations — Free Insurance — Meals
Can you keep the fact with the fastest growing company in the country?
Tel. — 944-8700

Apsimoka skelbtis DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

HELP WANTED — VYRAI

DISHWASHERS
Hours: 12:00 P.M. To 8:30 A.M.
Or 3:00 P.M. To 11:30 P.M.
Two Meals
Apply Personnel Dept.
Chicago Athletic Ass'n.
71 East Madison St.

WELDER
For appliance manufacturer near western suburb. Good salary and bonus. Overtime. Electric arc welding. Steady full time job. Paid holidays, vacations and hospital insurance.
Tel. - AU 7-1509

PORTERS
Hours:
3 P.M. to 11:30 P.M.
Two Meals & Uniform.
Apply Personnel Dept.
Chicago Athletic Ass'n
71 East Madison St.

We Have Several Positions For MEN In Wholesale Hardware Store
ORDER FILLERS
SHIPPING
40 Hour Week, 8—5
Full Company Benefits
Apply In Person —
H. HOFFMAN COMPANY
6245 No. Western Avenue

Automatic Screw Machine Operator and Set-Up Man
On Acme Multiple Spindle Days Full or Part Time. Top Wages, Over Time, Insurance, Profit Sharing Paid Holidays & Vacation.
WESTERN SCREW
4301 SO. KNOX — RE 5-0122

PROGRAMMER
360 - 20 TAPE INSTALLATION
has opening for RPG and BAL programmer. Excel. salary. See John Nickeas. No appointment necessary.
GOLDEN 50 PHARMACEUTICAL COMPANY
5320 N. kedzie Tel. 583 - 2295

DIE SETTER
Days
Steady year round
STAR METAL CAP COMPANY
5840 S. Honore

TOOL & DIE REPAIR
MUST BE EXPERIENCED
MAINTENANCE
Electrical. Mechanical experience, etc.
These are permanent jobs with plenty of overtime. Top wages.
FOR APPOINTMENT CALL:
847 — 4685

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

HELP WANTED — VYRAI IR MOTERYS

ORDERLY NURSE'S AIDE
$2.46 PER HOUR
Insurance Benefits. Paid Vacation and Holidays.
Bus Stops at Door. Close to N.W.R.R.
Apply Personnel Department
WH 4-4200 EXT. 245
PASSAVANT HOSPITAL
303 E. SUPERIOR. CHICAGO, ILLINOIS

MEDICAL OPPORTUNITY
MEDICAL TECHNOLOGIST — PREFER ASCP
Will consider AMT.
PHYSICAL THERAPIST — REGISTERED
For an expanding department
134 bed accredited hospital, located 95 miles southwest of Chicago in a city of 11,900. Five day week, Monday thru Friday. Good Starting salary with consideration for experience plus call time pay. Salary negotiable. Provision for periodic increases, liberal personnel policies. Fringe benefits and steady employment. Contact administrator or personnel director
ST. MARY'S HOSPITAL
LaSalle, Illinois 61301 — Or Call Collect (815) 223-0607

Pasinaudokite Draugo „Classified" skyriumi.

APLINK MUS

× **Prof. Adomas Varnas,** neseniai atšventęs savo 90-jį gimtadienį, sėkmingai dirba visuomeninį darbą, o savo studijoje tapo paveikslus. Atsilankęs "Drauge" paliko 25 dol. auką mūsų spaudai paremti. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Vladas Išganaitis,** Šaulių sąjungos c. v. pirm., gegužės 3 d. aplankys Martyno Jankaus šaulių kuopą Brocktone, Mass., o gegužės 4 d. Vanagaičio šaulių kuopą Bostone, joms švenčiant savo vietines šventes.

× **M. Brinkmanas,** mūsų dienraščio skaitytojas, užsakė lietuviškų knygų už 30 dolerių ir paskyrė 5,80 dol. auką mūsų spaudos darbams paremti. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Balfo c. v.** įpareigota yra išleisti, 25 m. jubil. proga, rudens metu leidinį apie visų Balfo skyrių istoriją ir veiklą iki šių dienų. Iki šiol jau yra gauta apie 20 skyrių atsakymų — aprašymų. Taigi dar trūksta atsakymo 40 skyrių. Pageidaujama iki gegužės pabaigos, tai susitvarkyti ir prisiųsti prašomų žinių bei nuotraukų. Tą pat padaro ir apskričių valdybos.

× **Pranas Juška,** Detroit, Mich., parėmė mūsų spaudos darbą 5 dol. auka. Ačiū.

× **Cicero lietuviškoms mokykloms** remti LB Apyl. valdyba išsiuntinėjo į lietuvius atsišaukimą, kuriame rašo: "Cicero lietuviškoms mokykloms remti jau septyni metai veikia lietuviškos mokyklos bičiulių ratelis. Keletui pasišventėlių jau pasidarė per sunki našta, tad atėjo laikas kviesti visą Cicero lietuviškąją visuomenę jungtis į mokyklos bičiulių ratelį ir visiems bendromis jėgomis padėti išlaikyti mūsų apylinkėje lietuviškos šviesos židinį. Brangūs Lietuviai, kreipiamės į Jūsų lietuviškas širdis prašydami šiais švietimo metais stoti į mokyklos bičiulių ratelį ir kad ir maža auka paremti mūsų Cicero apylinkės lietuviškąsias mokyklas. Nepagailėk, lietuvi, dolerio savo tautos vaikų mokykloms." Aukas prašome siųsti A. Miliūnui, 1920 S. 51 ct. arba įteikti Šv. Antano taupymo b-vėj ar Rūkaitei, La Vergne vaistinėj.

× **Dail. Adomo Varno** paroda Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje yra daugelio su įdomumu lankoma. Pažymėtina, kad šiemet prof. A.Varnas švenčia 90 m. amžiaus sukaktį ir jo stambi jubiliejinė paroda įvyks rudenį, Chicagoje.

× "Atsiminimai iš Balfo veiklos", dr. J. B. Končiaus, yra visiems įdomus leidinys, kuriame gyvu pasakojimu atskleidžiami lietuvių artimo meilės darbai.

BALFo jubiliejaus proga šią knygą reikėtų visiems įsigyti. Jos kaina, beveik pusiau sumažinta, yra: kiet. virš. 4.00 dol., minkš. virš. 3.00 dol.

Knyga gaunama "Drauge".

× **Jei gyvenate Chicagoje** ir turite mūr. 1 ar 2 butų namą ir gal mokate už $10,000 vertės namą už 3 metų draudimo poilsą **83 dol.**, pas Frank Zapolį jūs mokėtumėt **72 dol.**, sutaupydami **12 dol.** Pašaukite tel. **GA 4-8654** (sk.)

× **Mečys Šimkus,** teisininkas tiksliai, tvarkingai ir greitai užpildo įvairius INCOME TAX blankus. Kreiptis **4259 S. Maplewood, CL 4-7450** arba **YA 7-2046.** (sk.)

× **Dr. Vl. Šimaitis apskaičiuoja paj. mokesčius** — income tax lietuviams, informuoja apie namų pirkimą — pardavimą, paskolas ir kt. **2737 W. 43 St., CL 4-2390.** (sk.)

× **LB Bridgeporto apylinkės valdyba** kviečia visuotinį metinį narių susirinkimą ir prašo visus susirinkime dalyvauti, nors kartą metuose atlikti lietuvišką pareigą. Taip pat kviečia aukotojus ir kitus, kurie remia ir pritaria mūsų lietuviškai veiklai dėl Lietuvos laisvės. Susirinkime bus renkama nauja valdyba, revizijos komisija, atstovai į Apygardos suvažiavimą ir aptariami kiti LB reikalai. Susirinkimas įvyks kovo 23 d. 2 val. p. p. Lietuvių auditorijoj, 3133 South Halsted Street.

× **Kun. J. Pragulbickas,** Elizabeth, N. J., dėkodamas už "Draugo" kalendorių, prisiuntė 5 dol. auką. Ačiū.

× **Spauda padeda lietuvybei,** lietuviai remia savo spaudą. "Draugui" aukų prisiuntė: po 3 dol. — Br. A. Sutkus, J. Lietuvninkas, F. Valaitis, V. Diminskis, Val. Saladžius, A. Jasčemskas, W. Savickas, Ir. Smieliauskienė, S. Mockus, Valerija Vindašius; po 2 dol. — P. Starevičius, Z. Arlauskas, Alb. Gartigas, V. Kopliauskas, J. Zorskis, J. Bagužis, J. Skavičius, dr. J. B. Dičpinigaitis, Anna Orintas, R. Kondrotienė, Br. H. Michels; po 1 dol. — J. Strimaitis, Anelė Kybartas, M. Bajorunas, J. Vaitkūnas, C. Yodelis, V. Dailydė. Visiems nuoširdus ačiū.

× **Vilma ir dr. Vytautas Rėkliai, gyv.** Chicagoje, ir šiais metais liet. operos "Dana" pastatymui paaukojo 100 dol. (pr.)

× **Jonas Gaižutis** pradėjo dirbti Midland Savings b-vėj, 4040 Archer ave., kontrolieriumi. Gaižutis į JAV atvyko 1949 m., yra karo veteranas, spaudos bendradarbis. Prieš pradėdamas darbą Midlan bendrovėje Gaižutis dirbo didelėj finansų b-vėj 13 metų. Yra baigęs Savings & Loan institutą, studijavęs La Salle Extension universitete.

Keturios Šv. Kazimiero kongregacijos seserys kovo 4 d. Šv. Kazimiero šventėje, minėjo auksinį vienuoliniame gyvenime jubiliejų. Pirmoje eilėje: sesuo M. Emerenciana, sesuo M. Karolina, vysk. V. Brizgys, generalė vyresnioji motina M. Adorata ir sesuo M. Emilija. Stovi kun. Antanas Zakarauskas, Šv. Kryžiaus ligoninės kapelionas, kun. V.tas Mikolaitis, Šv. Kazimiero seserų vienuolyno kapelionas ir kun. Jonas Malin, Marijos aukštesniosios mok. kapelionas. Nuotr. Ernest Studio

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **A. a. Sesuo Marija.** Geauga, Ohio, bendruomenės ligoninėj po sunkios ligos mirė vienuolė Marija, priklausiusi Notre Dame kongregacijai, sulaukusi 77 metų. Anksčiau Gertruda Žitkutė, atvykusi iš Lietuvos 1911 metais, įstojo vienuolijon 1913 m. ir padarė apžadus 1916 m. Ji buvo virėja sesutėms mokytojoms, Elyria distrikto katalikų gimnazijoj. Palaidota Notre Dame Centro bendruomenės kapinėse.

— **Teisininkas Bronius Kriaučeliūnas,** 18 metų išgyvenęs Omahoje, Nebr., ir dirbęs Vickers mašinų fabrike, išėjo į pensiją ir kovo 14 d. išvyko į Chicagą apsigyventi pas savuosius. Kaimynai ir draugai apgailestauja netekę gero draugo.

— **Dail. Vytautas K. Jonynas** kovo 10—11 d. lankėsi Washington, D. C., amerikiečiams statomos Šv. Jurgio episkopalų bažnyčios vidaus įrengimų reikalu. Jonynas ir Shepherd meno studija paruošia šiai moderniškai bažnyčiai vitražus, altorių bei stacijas.

— **South Bend (Ind.) radijo** apžvalga Manion Forum, kuri buvo perduota vasario 16 d. ir kurioj buvo plačiai kalbama apie tai, kaip Lietuva atgavo savo nepriklausomybę ir dėl ko ją vėl prarado, pateko į Kongreso užrašus. Ją panaudojo atstovas John R. Rarick (D., Louisiana), kalbėdamas dėl atominių ginklų neskleidimo sutarties ratifikavimo. Jis pateikė ilgą sąrašą tarptautinių sutarčių, kurias Sov. S-gos vyriausybė yra pasirašiusi ir jau seniai su laužiusi. Tame sąraše minimos daugiausia tokios sutarties, kuriose ir Jungtinės Valstybės tiesiogiai ar netiesiogiai dalyvavo. Bet Manion Forum apžvalgoj minimos ir Sov. S-gos su Lietuva sudarytos ir paskui be atodairos sulaužytos sutartys. Tuo būdu atstovas kelia abejojimą, ar iš viso yra prasmės sudarinėti su Sov. S-ga kokias nors sutartis. **(E).**

— **Inž. Vyt. Petrauskas,** kaip skelbia **"Arizonos Lietuvis",** yra išradęs naują, labai efektingą ginklą, kurio modelio padarymas reikalauja nemažo kapitalo. Jeigu jam pasiseks tą modelį padaryti, tai tas išradimas, įvestas į karinę pramonę, būtų vertas milijonų.

— **JAV kongrese** — Atstovų rūmuose ir senate — Lietuvos nepriklausomybės dienos paminėjimai vyko eilėje posėdžių. Atitinkamus pareiškimus padarė kelios dešimtys atstovų ir senatorių. Pareiškimai paskelbti Kongreso užrašuose.

Štai dalis tų, kurie šia proga tarė gerą žodį už Lietuvą: **Alabama:** atst. William L. Dickinson (R). **Arizona:** atst. John J. Rhodes (R). **Connecticut:** sen. Thomas J. Dodd (D.) — išsami ir dokumentuota kalba, dokumentų tarpe yra slaptieji nacių — komunistų valdžių sandėriai dėl Lietuvos; atstovai — J. S. Monagan (D.), William L. St. Onge (D.) ir Thomas J. Meskill (R). **Illinois:** atst. Edward J. Derwinski (R), J. C. Kluczynski (D), C. T. Reid (R), Roman C. Pucinski (D), Frank Annunzio (D). **Indiana:** atst. Ray J. Madden (D), sen. Vance Hartke (D). **Maine:** sen. Margaret Chase Smith (R). **Maryland:** Samuel N. Friedel (D). **Massachusetts:** atst. Silvio O. Conte (R), F. Bradford Morse (R.) **Michigan:** atst. Mervin L. Esch (R.), Gerald R. Ford (R), M. W. Griffit (D). **Nebraska:** senatorius Carl. T. Curtis (R.). **New Jersey:** atst. Florence P. Dweyer (R), Cornelius E. Galagher (D), James J. Howard (D), John E. Hunt (R), C. S. Joelson (D), Joseph E. Minish D), E. J. Patten (D), C. W. Sandman (R), William B. Widnal (R): senatorius Clifford P. Case (R). **(New York:** senatoriai Jacob K. Javits (R), Charles E. Goodell (R), atstovai — Frank Horton (R), M. B. McKneally (R), John J. Rooney (D), S. S. Stratton (D), Lester L. Wolff (D) **Ohio:** atst. Michael A. Feighan (D), J. W. Stanton (R). **Pennsylvania:** atstovai: James Byrne (D), W. J. Green (D). **Virginia:** Joel T. Broyhill (R).

Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo komitetas kviečia atitinkamų vietų lietuvių organizacijas surengti tinkamų padėkos išreiškimų tiems senatoriams bei atstovams už gražų Lietuvos prisiminimą. (ELTA)

VOKIETIJOJ

— **A. a. Erdmono Simonaičio** palaikai buvo sudeginti vasario 28 d. Mannheimo krematoriume. Atsisveikinimo kalbą ir pamokslą pasakė bei laidojimo apeigas atliko Lietuvių evangelikų liuteronų vyr. Bažnyčios tarybos pirm. senjoras kun. A. Keleris. Jis ypatingai iškėlė velionio tolerantiškumą, nes jau prieš dvidešimt metų jis kalbėjo, kad reikėtų tas dvi konfesijas t. y. evangelikų ir katalikų suvienyti. Giesmėms "Pasauly aš ateivis be vietos pastovios" ir "Pagal Aukščiausio valią eik tyliai į kapus" grojo vargonais tilžiškis muzikas Valteris Banaitis. Laidotuvėse dalyvavo Vokietijos LB Krašto tarybos nariai, krašto valdybos nariai, gimnazijos direktorius V. Natkevičius, šeši mokytojai, mokinių delegacija, krašto valdybos reikalų vedėjas teisininkas J. Lukošius, delegacijos iš Stuttgarto apylinkės, Labor Service bvės atstovai, bičiuliai, draugai, viso 45 asmenys. Urna su palaikais bus perkelta į Huettenfeldo kapines kovo viduryje. Kovo 14. 15 ir 16 dienomis gimnazijos rūmų salėje vyks Vokietijos LB krašto tarybos suvažiavimas. Tuomet bus surengta didesnio masto laidojimo iškilmės. Laidojimo apeigas atliks evangelikų tikybos mokytojas Fr. Skėrys. Laidotuvėmis rūpinsis Vasario 16 mokytojas Fr. Skėrys (privatus antrašas 68 Mannheim 71, Muelhauser str. 9, West Germany) nes jis yra testamento vykdytojos M. Pukytės įgaliotinis. Įgaliojimas jam duotas raštu ir parašas policijos patvirtintas. Paminklo statymo ar paminklinės lentos įrengimu taip pat rūpinsis mokyt. Skėrys. Visais su laidojimo ir paminklo statymo reikalais kreiptis į mokyt. Fr. Skėrį gimnazijos ar privačiu adresu.

— **Muenchene leidžiamoji** Elta - Pressedienst (vokiečių kalba) dviejuose paskutiniuose numeriuose pateikia studiją apie pramoninę kolonizaciją Lietuvoje. Atskleidžiama, kaip net sufrizuoti Vilniuje skelbiamieji statistikos duomenys nepaslepia svetur suplanuotos pramonės nenaudos Lietuvai ir naudos ne Lietuvai. (E)

Tijuanoje, Meksikoje, autobusui nuvirtus į griovį, 43 keleiviai buvo sužeisti.

A. a. Erdmonui Simonaičiui, mirusiam Vokietijoj didelis būrys lietuvių išreiškė paskutinę pagarbą. Iš k. į d.: mokytojas Fr. Skėrys, laidotuvių įgaliotinis, lietuvių evangelikų liuteronų vyr. Bažnyčios tarybos pirm. senjoras kun. A. Keleris, LB Vokietijos krašto valdybos pirm. inž. J. Valiūnas, mokinių delegacija, visai kairėj stovi muzikas Valteris Banaitis. Toliau matyti gimnazijos direktorius V. Natkevičius, mokyt. S. Vykintas, kun. J. Riaubūnas, kun. Br. Liubinas, teisininkas J. Lukošius, mažliet. M. Tolišius, dr. Karvelis, dr. Raisys, V. Bartusevičius, ltn. J. Barasas, ltn. K. Bendoraitis, kapitonas V. Timpa, maj. P. Gudelis, dr. Remeika su ponia, Jonas Glemža, Stuttgarto apylinkės pirm. K. Simanauskas ir kiti.

CHICAGOS ŽINIOS

SIŪLO PARDUOTI KALĖJIMO VEDAMĄ ŪKĮ

Meras Richard Daley pasiūlė miesto tarybos nariams parduoti iš varžytinių pataisos namų vedamą 297 akrų ūkį. Ūkis yra prie Stevenson greitkelio, 79-tos ir Cook - Dupage kelio. Jame darbuojasi nuo 50 iki 100 įnamių, daugiausiai alkoholikų. Ūkis jau 40 metų yra miesto nuosavybė.

UŽDARO 18 MOKYKLŲ

Milwaukee arkivyskupijoje šį birželį užsidaro 18-ka parapinių pradinių mokyklų, kurias iki šiol lanko 2,500 moksleivių ir kuriose mokytojauja apie 80 mokytojų, įskaitant ir 45 vienuoles. Stoka finansų sudaro svarbiausią uždarymo priežastį.

GAISRAS SUNAIKINO SANDĖLĮ

Gaisras sunaikino Logan and Long stogų dengimo kompanijos sandėlį 6600 S. Central. Nuostolių padaryta apie $150,000. Tiršti, juodi dūmai prie pat Midway aerodromo sutraukė didoką minią smalsuolių.

LIGONINĖS BĖDOS

Cook apskrities ligoninės superintendentas dr. Robert Freeark pareiškė, jog reikia 4 mil. dolerių ir šešių mėnesių intensyvaus darbo, kad būtų užtikrinta pilna ligoninės akreditacija. Kol bus užbaigti anksčiau rekomenduoti patobulinimai, ligoninei išduotas tiktai sąlyginis ir laikinas akreditavimas.

LIJO MUILO BURBULAIS

Garfield Ridge vakarinės miesto vietovės gyventojai susirūpino kai pradėjo lyti muilo burbulais. Susekta, kad jie paleisti iš Witco Chemical kompanijos, 6200 W. 51 st. Kompanija perspėta, kad liautųsi teršus orą.

NEGRAS PREZIDENTAS

Dėl studentų sauvaliavimo, baltas Wilson City kolegijos prezidentas dr. Charles Monroe atsistatydino. Jo vieton paskirtas negras Maceo Bowie. Kolegija yra 7047 S. Stewart. Ją lanko 4,500 studentų, kurių 80 proc. yra negrai.

LAIKAS UŽSREGISTRUOTI LITUANISTIKAI FORDHAMO UNIVERSITETE

Fordhamo universitete dėstoma lituanistika vasaros semestre nuo 1957 metų. Kursai tęsis 8 savaites — nuo birželio 16 iki rugpiūčio 9 d. Tikslas šios programos — duoti lietuviškam jaunimui tai, ko jis negali gauti šio krašto mokyklose, padėti jaunimui pagilinti gimtą kalbą ir supažindinti su lietuvių literatūra ir kitomis kultūrinėmis vertybėmis.

Šios vasaros programa sustiprinta ir praplėsta: bus 2 kalbos kursai (undergraduate) ir 2 kalbotyros kursai (graduate). Studentams duodami kreditai. Studijuojantiems skiriamos stipendijos.

Šią vasarą dėstytojais kviečiami profesoriai: **A. Senn'as, A. Salys, A. Vasys, V. Čižiūnas** ir asist. **R. Salytė.** Svečiais lektoriais kviečiami: **dr. St. Bačkis, dr. J. Puzinas, dr. K. Ostrauskas, dr. A. Klimas, dr. A. Šlepetytė-Janačienė, prof. J. Brazaitis, dr. J. Kazickas ir St. Barzdukas.**

Jaunimas kviečiamas pasinaudoti tokia plačia programa. Užsiregistruoti iki balandžio 28 d. Jei iki to laiko neužsiregistruos pakankamas skaičius studentų, tai kursų nebus. Nesiregistruodami ne tik patys nepasinaudosite, bet ir užkirsite kelią kitiems savo draugams.

Jaunime, parodyk savo entuziazmą, nepabijok nei karštos vasaros, nei intensyvaus darbo. Čia ne tik studijuosite, bet ir jaukiai praleisite vasaros atostogas lietuviškoje aplinkoje. New Yorke nenuobodžiausite. Numatomos išvykos po New Yorko apylinkes.

Informacijų ir anketų reikalu kreiptis: **The Lithuanian Program, Fordham University, Box AA, Bronx, N. Y. 10458.**

A. Petrauskas, M. Krauchunienė ir A. Zunas Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje po įvykusio muziejaus moterų vieneto steigimo posėdžio.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— **1968 m. mirę kunigai Kauno arkivyskupijoje: Fortunatas** Vitkauskas, Šėtos altarista, 86 metų; Juozas Norbutas, Šiluvos altarista, 82 metų; Stanislovas Irtmanas, Šiluvos altarista, 86 metų; Povilas Durasevičius, Tytuvėnų altarista, 71 metų; Juozas Stankūnas, Baptų altarista, 60 metų. **Vilniaus arkivyskupijoje:** dr. Leonardas **Pukianis,** Eišiškių klebonas, 65 metų. **Telšių vyskupijoje:** Jonas Gaidelionis, Luokės altarista, 70 metų; Konstantinas Šleinius mirė Kuršėnuose, 76 metų; Bronislavas Šveikauskas, Pagėgių klebonas, Klaipėdos dekanas, 58 metų. **Panevėžio vyskupijoje:** Jonas Andriejauskas, Anykščių altarista, 77 metų; Mykolas Juodelis, Naujamiesčio klebonas, 61 metų, Kan. Jonas Kriščiūnas, Vyžuonų klebonas, 72 metų; Antanas Paurys, Skapiškio altarista, 83 metų. **Vilkaviškio vyskupijoje:** Vladas Pėstininkas, Pilviškių altarista, 79 metų; Albinas Žilinskas, Rumbonių altarista, 76 metų; Kazimieras Kazakevičius, Išlaužo klebonas, 61 metų; Augustinas Vaitiekaitis, Vilniaus Šv. Onos bažnyčios altarista, 78 metų. **Kaišiadorių vyskupijoje:** Antanas Maciulevičius, Saldutiškio altarista, 86 metų.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS EXPRESS
MARQUETTE GIFT PARCEL SERV
2608 69th St. Tel. WA 5-2787
2501 69th St. Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St. Tel. 254-3320
Lietuvių bendrovė turinti teisę siuntinius siųsti savo vardu iš Chicagos tiesiai į Lietuvą.
Didelis pasirinkimas įvairių medžiagų, ital. lietpalčių ir kitų prekių.
Priimami doleriniai dovanų užsakymai.
E. ir V. Žukauskai

PARDUODAMI
IŠ MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% ik 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išmokėtinai.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 S. Western Tel. GR 6-4421

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET Telef. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS RADIO STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS. SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
J. LIEPONIS
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom denom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

KELIAS Į SVEIKATĄ

PILNOS SVEIKATOS MOKSLO DĖSNIAI
NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Sveikatos reikalu raštus - klausimus siųsti adresu:
KELIAS Į SVEIKATĄ, 2310 West Garfield Blvd., Chicago, Ill. 60636

PASIRENKIME ALKOHOLIZMO LIGOS GYDYMUI

Šio krašto gydytojų draugija-American Medical Association-ir Pasaulinė sveikatos organizacija — World Health Organization - bei kiti sveikatos srityje autoritetai alkoholizmą laiko savos rūšies liga. Dabar ir teismo organai šią negerovę ėmė laikyti liga. Vieni laiko alkoholizmą kaip vieną emocinės netvarkos apraiškų, kiti šią negerovę laiko ankstyvu pasireiškimu rimtos ligos ir reikalauja to pasireiškimo-simptomo gydymo.

Alkoholizmo ligos apbūdinimas

Šio krašto gydytojų draugijos padalinys - Committee on Alcoholism and Drug Dependence - aptaria alkoholizmą sekančiai: alkoholizmas yra tokia liga, kuria negaluodamas žmogus vartoja svaigalus be saiko. Toks pripratimas prie svaigalų gali pakenkti jo sveikatai, sumenkinti jo pajėgumą darbui ir sutrikdyti jo sugyvenimą su kitais žmonėmis.

Paprastai tokia liga negaluojantieji geria daug ir dažnai. Kiekybė ir kokybė yra tik viena tos ligos apraiškų. Tikrumoje kai ku rie alkoholikai svaiginasi mažiau negu šiaip kompanijoje žmonės, tačiau šitoks jų elgesys nepakeičia jų pagrindinio stovio ir neapsaugo jų nuo liguistų pasėkų. Pagrindinis alkoholizmo ligos simptomas yra nesusivaldymas geriant ir troškimas svaigintis alkoholiu.

Kūno negerumai ir sunkumai prisitaikyti gyvenime gali padėti šiai ligai išsivystyti. Tokie negerumai gali taip pat būti šios ligos pasėkos.

Svaiginamasis vienatvėje ir anksti iš ryto gali būti šios ligos pasireiškimai, bet kartais jų nebūna. Šiandien meskim iš galvos medicininką prietarą būk valkatyne gyvenimas, atsakomybės jausmo neturėjimas ir kitoks nežmoniškumas yra alkoholizmo ligos pagrindas. Tikrumoje minėti nežmoniškumai nėra vien alkoholizmo apraiškos ir nebūtinai minėtai menkas gyvenimas turi apibūdinti alkoholiką. Tikrumoje daug daugiau alkoholikų šiame krašte yra pinigiškai pasiturinčiųjų žmonių tarpe, tik mes jų nepastebime taip ryškiai: jie esti pasislėpę salionuose, įstaigose, gydytojų kabinetuose, klebonijose... už tai tokios rūšies alkoholizmu sergantieji yra labiausiai apleisti.

Alkoholizmo liga plačiai siaučia — atidarykime širdis ir atverkime akis

Dar iki dabar nėra tikrai nustatyta, kiek daug alkoholikų yra šiame krašte. Apytikriai tokių skaičius čia laikomas nuo keturių iki devynių milijonų. Taip pat nežinoma ar ši liga mažėja, ar gausėja. Daugelis tyrinėtojų turi tvirtinančių duomenų, kad alkoholizmas šiame krašte nuolat gausėja. Daugiau šia lig asergančiųjų yra didmiesčiuose, bet nelabai toli atsilieka ir ūkio vietovėse. Netikėkime savo senai pažiūrai, kad moterų alkoholikių yra daug mažiau. Tikrumoje jos slepiasi geriau, už tai tikrasis jų skaičius yra daug didesnis, negu mes manome.

Kaip ten su tais alkoholikų skaičiais bebūtų, visi jau šiandien žinome tikrą tiesą, kad alkoholizmas išsaukia labai sunkias sveikatos, socialinio gyvenimo ir ekonomines pasėkas. National Safety Council tvirtina, kad pusė visų mirtinų automobilių nelaimių važiuotojams pasitaiko dėl girtavimo, trečdalis pėsčiųjų netenka gyvybių dėl tos pačios priežasties. Paskutinieji stebėjimai patvirtina, kad daugumoje tokių nelaimių atsitinka ryšium su girtavimu. Didžiosios pramonės įmonės susekė, kad alkoholikai per metus trimis savaitėmis daugiau apleidžia darbą, palyginus su negeriančiaisiais. Alkoholikai, tikima, miršta tuziną metų anksčiau negu blaivieji. Pavieniai ilgai gyveną alkoholikai nieko teigiamo nepatvirtina savo ligos atžvilgiu.

IŠVADA. Asipratome su alkoholizmo liga. Ji pasidarė mums "naminė". Gaminam naujus alkoholikus savu elgesiu išvykose, parengimuose, jaunimo pasilinksminimuose — ir tariamės Dievą garbiną, žmogui tarnaują, tėvynę vaduoja... Tai savęs praradimo ženklai. Jie mus visus veda į Sodomos ir Gomoros kelius. Už tai šiandien visi iki vienam supraskime savo elgesio nesveikumą, nemoralumą, nekrikščioniškumą, nelietuviškumą... ir ryškimės pasveikti iš tos ligos, specialistų talkinami. Visi turime pradėti gyti nuo savęs -nepavesti gydytojams viso reikalo. Nelankymas į alkoholizmą vedančių vietovių bei parengimų -jau yra pirmas žingsnis į išbridimą iš tos negerovės. Savu nusiteikimu, nė žodžio netardami, mes padėsime savo vaikams išvengti alkoholizmo ligos, jei elgsimės blaiviai, kultūringai, lietuviškai, krikščioniškai. Tokiai elgsenai geriausia proga čia pat: be svaigalų, be rūkalų Alvudo Vaikų teatras rengia mažam ir suaugusiam gražiausioje aplinkoje žmoniškiausią dalyką — dvasiai ir kūnui puotą Jaunimo centre. Nejuntamai į gėrį ir grožį visus palenks vaikučių nuoširdus pasisakymas scenoje, vaidinant A. Kairio "Du broliukus": lietuvių kalbos pamėgimas bus įtakojamas muzikos, baleto, šviesų ir eiliuotos kalbos aplinkoj. Šį sekmadienį šio skyriaus skaitytojai ryškimės ir įvykdykime sau ir savo mažiesiems visam gyvenimui atmintiną dalyką: nusiteikime gėriui ir grožiui gėrio ir grožio aplinkoj.

PASISKAITYTI. American Medical Association The Illeness called Alcoholism. 1968.

TEISINGĄ PATARIMĄ ĮGYVENDINK — SVEIKESNIS BŪSI.

Kairėj kojoj šaltis, kairiam pety trauka - kaip gydytis

KLAUSIMAS. Didžiai Gerbiamas Daktare, esu nuolatinis "Draugo" skaitytojas. Su didžiausiu malonumu skaitau Jūsų "Drauge" skelbimus sveikatos patarimus. Šį kartą prašau Jūsų neatsisakyti "Drauge" paaiškinti šiuos sveikatos klausimus:

1. Kai eidamas gulti užsikloju, tai jaučiu didelį kairėj kojoj šaltį. Ar tai reumatizmas, ar artričio, ar nerviškumo pasireiškimas? Žodžiu, kaip gydytis nuo reumatizmo, artričio, kaip ir kokius vaistus vartoti?

2. Kai darbovietėj langus atidaro, tai labai jaučiu trauką bei šaltį kairiame petyje. Kaip ir kuo gydytis nuo traukos?

3. Iš ko atsiranda mėšlungis? Kaip nuo jo gydytis?

ATSAKYMAS. Kaip ir kuo gydytis, pasakys Tamstą ištyręs gydytojas. Kiek iš nusiskundimų aišku, patartina Tamstai stoti į kovą prieš ateinančią arteriosklerozę. Jau apie tai buvo pakartotinai čia priminta. Nieko daugiau apie save nepasakydamas, net kiek esi metų neparašydamas, ar rūkai, nepasigirdamas -ir klausi 99 dolerių vertės klausimą. Taip kitą sykį nedaryk. Žinoma, pasielgei kaip geriausiai galėjai. Ačiū už nuoširdumą gydytojo pastangas įvertinant. Tamstos laiškas įdomusjis pasako mūsiškių didelį nesiorientavimą reumatizmo ligos bei artričio bendrame supratime ir tuo labiau jo gydymesi. Tai labai sudėtingas dalykas.

Tamstai patartina jau dabar išeiti visom jėgom prieš ateinantį į Tamstos kūną blogi-galimą arteriosklerozę. Elgkis štai kaip: 1. Jokių nuodų į savo kūną neimk -nei tinginio pavidale, nei cigarete "pasipuošimu", nei taukuotos barzdos vaizdu. 2. Stiprink save gausiu, nepergausiai, bet dažnai-po mažai paimamu maistu — žalių lapų daržovėmis: salotais, salierais, šviežiais kopūstais-bent keturis kart per dieną imk jų, su pasukomis parengtų. Citrininių sunkų vartok kuo daugiausia- vietoj kitų skysčių. Tris kart sriubas-namie virtas valgyk. Liesos mėsos (veršienos), varškės, lietuviško sūrio (jis neriebiausias), kiaušinio baltymo (kiek nori-nors ir šimtą jų paroje-be trynių), paukštienos (be odos-ten jų riebalai.), jei gydytojas nerado podagros (gout) - tai ir liesos žuvies daug valgyk. Rūgusis pienas, pirm česnako skiautelės, čia gerai tiks. Truputį aliejaus (safflower oil, geriausia.) vietoj gyvulinių riebalų (sviesto) naudok. Jei esi nutukęs, dabar gavėnios neužmiršk. Jei mintys kažkur klajoja, jas į gardą suvaryk ir kaip "Draugo" nuolatiniam skaitytojui prideravisapusiškai tvarkingai laikykis.

Nesijaudink dėl menkniekio - gerais darbais savo jautrumą gydykis. Nesipestink savęs nuolat šilumoj tupėdamas-grūdinkis pamažu atliekamu darbu apie savo namus, kai pasilsėsi po darbų fabrike. Lietuviui nereikia "špacіruoti"-jis turi gana darbo savam sode, daržely, apie savus namus bei saviškius besitriūsdamas. Lankyk savo gydytoją -ir pildyk jo nurodymus.

Kai tuos paruošiamuosius darbus pradėsi atlikinėti, tada reikės pradėti gydytis turimas ligas: jei

Alvudo Vaikų teatro aktoriai — vaikai repetuoja akt. A. Brinkos mokomi A. Kairio "Du broliukai" — pastatymas kovo 23 d. Jaunimo centre. Nuotr. inž. J. Slaboko

Akt. Alfas Brinka, Anelė Kirvaitytė ruošia vaikus Alvudo statomam A. K Kairio kūriniui "Du broliukai". Nuotr. inž. J. Slaboko

VARTOTŲ DAIKTŲ IŠPARDAVIMAS

treč. ir ketv. — 19 ir 20 d. d. kovo m. nuo 8:30 val. ryto iki 8:00 val. vak.
6820 South Washtenaw Avenue
Bus daug išsiuvinėtų ir numegstų rankdarbių. Gera proga įsigyti rūbus siuntimui Europon!

KOSTAS BUTKUS
Tel. PR 8-2781
METALO IR STIKLO:
Tvoros, Stogeliai, Durys Langai, Rynos, Turekliai

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ. AUSŲ. NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-5229
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapumo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 No. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois

Ofisas 3148 West 63rd Street
Tel.: PRospect 8-1717
Rezid.: 3241 West 66th Place
Tel.: REpublic 7-7866
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; trečiadieniais uždaryta. Antradieniais ir penktadieniais vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val.: kasdien nuo 6—8 val. vak.
Šeštad. 2—4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal susitar
Ofiso telef. 476-2042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Rezid. Telef. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS. GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 S. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą; jei neatsiliepia, skambinti HE 4-3227

Patogesnis nešiojimas
DIRBTINŲ DANTŲ
Mystančių, smunkančių, laisvų plokštelių nepatogumus apeisit, jei ant jų užbarstysite FASTEETH. FASTEETH stipriau prilaiko dirbtinus dantis. FASTEETH yra šarminiai — nerūgsta. Sulaiko "plokštelės kvapą". Gerai pritaikinti dirbtini dantys būtini sveikatos gerovei. FASTEETH galima gauti kiekvienoj vaistų parduotuvėje.

PRISTATYMAS NEMOKAMAI
ROCHKES MEDICAL ARTS
3213 W. 63rd Street
Tel. WA 5-4787
REMBLAKE - ROCHKES APOTHECARY
2421 W. 63rd Street
Tel. HE 4-1500
DIABETINIS MAISTAS IR GAMINIAI
Mes pateisfonuosime jūsų gydytojui

Kurkite geresnę ateitį

Įsijunkite į CHICAGO TAUPYMO BENROVĖS Taupytojų Praturtėjimo Planą! Pasirinkit Jums tinkamiausią Mėnesinį Taupytojų Praturtėjimo planą iš žemiau nurodytos lentelės sudarytos pagal dabar taupymo knygelėse mokamus 4¼%. Pradėkite taupyti dabar geresnei savo ateičiai.

ŠTAI MĖNESINĖ TAUPYMO LENTELĖ:

MĖNESINĖ TAUPYTOJŲ PRATURTĖJIMO LENTELĖ

MĖNESINĖS SANTAUPOS	2 YRS.	4 YRS.	6 YRS.	8 YRS.	10 YRS.
$10.00	$252.13	$524.08	$833.30	$1.167.46	$1,534.51
20.00	504.26	1.058.16	1,666.59	2.334.91	3.069.02
30.00	756.39	1,587.25	2,499.89	3.502.37	4.603.53
40.00	1.008.53	2.116.33	3,333.18	4.669.82	6,138.04
50.00	1.260.66	2.645.41	4.166.48	5.837.28	7.672.55
60.00	1.512.79	3.174.49	4,999.78	7.004.73	9.207.06
70.00	1.764.92	3.703.58	5,833.07	8.172.19	10.741.57
80.00	2.017.05	4.232.66	6,666.37	9.339.65	12.276.08
90.00	2.269.18	4.761.74	7.499.66	10.507.10	13.810.59
100.00	2.521.32	5.290.82	8.332.96	11.674.56	15.345.09

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $15,000

SAFETY DEPOSIT BOXES

5¼% on $8,000.00 Certificates

4¾% on Pass Book Accounts

TURTAS SIEKIA VIRŠ $90,000,000.00

JOHN Pakel, President

Chicago Savings and Loan Assn.
6245 SO. WESTERN AVE. TEL. GR 6-7575
HOURS. Mon. 12 P.M. to 8 P.M. Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30
2 FREE PARKING LOTS

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUdlow 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription: $17.00 per yr. in Cook County, Illinois, $15.00 per year outside Cook County, $18.00 foreign countries.

Prenumerata:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn.
Cook County, Illinois	$17.00	9.00	5.00	2.00
Kitur JAV	$15.00	8.00	4.50	1.75
Kanadoj ir kitur užsieny	$18.00	9.50	5.50	2.25

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 5:00, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233 Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9601

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9 antr., penktad. 1-5, treč. ir šeš. dėl susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.
DR. S. ir M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 West 51st Street
Valandos: antradieniais, penktadieniais 2—9 v., šeštadieniais 10-1 p. p. Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė optometristas
DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4; šeštad. 10—2 val.

Ofs. 735-4477. Rez. PR 8-6960.
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
Crawford Medical Building
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. Tel. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
Akušerija ir moterų ligos
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 3-0001.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — rez. PRospect 8-9061
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 v.v. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. Pr 6-6022 Rez. PR 8-6960
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val. kasdien nuo 6 iki 9 v. v., šešt. nuo 9 iki 12 val.: arba susitarus.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 W. 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p.p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta.

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. — REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p., 6-8 val vak. Šeštad. 12-3 val. p.p., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 — 8 val vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p.p., šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telef. HEmlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-7773. Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirm., ketv., 5—8 val., antrad. ir penkt. 1—4 val.
Priimėja tik susitarus

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9- 11 ryto ir 4 - 7 v v
Šeštad. 9 v. r. — 2 v. popiet.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviškai kalba
DR. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Valandos pagal susitarimą
Uždaryta trečiadieniais

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
5159 So. Damen Avenue
Valandos tik pagal susitarimą.
Trečiadieniais uždaryta.

Telef. 423 - 2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 So. Kedzie Avenue
Val., pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir Šeštad. 8 v. r. iki 3 v popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
(Tel. 737-2290 ofiso ir rezidencijos)
Priima ligonius tiktai susitarus — (By appt.).

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
Ofisas 2454 W. 71st Street
Val.: antrad. nuo 2—5 popiet. ketvirtad. nuo 6—8 vakaro
Ofiso telef. 776-2880
Rezid. telef. PRospect 9-6730

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
15542 So. Cicero, Oak Forest, Ill
Kabineto tel. 687-2020
Namų tel. 839-1071
Vizitai pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. GRovehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ket. nuo 12 val iki 2 val. p.p. ir nuo 7 iki 8 v. vak.: antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p.p ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
Telefonas — 925-8206
Valandos: 2—8 v. v., penktad 10—12 v. r., 2-8 v. vak. Šeštad. 1-4 v. vakaro. Sekmad. ir trečiad. uždaryta
Rezid. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., Treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2—4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Of. Tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priimėjas ligonius tik susitarus
Val.: 2—4 p. p. ir 6—8 v. vak. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Avenue
Val.: pirm., antrd., ketv. 6—8 val. vak., penkt. ir šeštad. 2—4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą.

Ofiso tel. 767-2141. Namų 636-4850
DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Val.: pirmad., antrad., penktad., 1-4 ir 6-8 v. v., ketvirt. 6-8 v. vakaro Šeštadieniais 11-1 val. popiet.

Kitataučiai svečiai ir

KULTŪRINGUMAS MŪSŲ PARENGIMUOSE

Lietuviai ateiviai kaskart stipriau atsistoja šiame kontinente. Jau mes turime žmonių ir universitetų profesūros tarpe, ir ligoninių vadovybės kadruose, ir amerikiečių laikraščių redakcijų štabuose, ir finansinėse įstaigose ir pramonės egzekutyvinio personalo tarpe.

Lietuviai, būdami gabūs, pareigingi ir bičiuliški, laimi vis daugiau draugų sau, mūsų tautai ir Lietuvos laisvinimo reikalui. Įtakingų lietuvių kviečiami visa eilė amerikiečių pirmaujančių politikoje, literatūroje, mene, moksle, atvyksta į lietuvių parengimus, ir tai jau nebe kaip stebėtojai, bet kaip aktyvūs programos pildytojai, kalbėtojai ir panašiai. Tuo mes turime tik džiaugtis ir kuo daugiau įtakingų kitataučių į mūsų iškilesnius parengimus įtraukti.

*

Tačiau atsikvietimas tokio įtakingo lietuvių tautos draugo uždeda mums ir kai kurias pareigas. Svarbiausia, kad jis mūsų parengimą apleisdamas jaustųsi didesniu lietuvių tautos draugu, nesijaustų ignoruojamas ir nebūtų atstumiamas. Ir va, šitame punkte ne visada mes egzaminą išlaikome. Povoringiausių momentų būna su kalbėtojais. Dar pusė bėdos, kai būna koks susirinkimas, mitingas, kur žmonės sėdi suoluose ir neturi nieko kito veikti, kaip tik klausytis į estradą išvestų žmonių. Bet žymiai blogiau, jeigu kitataučių kalbėtojas, svečias yra pakviečiamas į tokius masinius pietus, vakarienę, kur lietuviai susėdę prie vaišių stalų.

Šitokiose aplinkybėse mūsiškius dažnai pagauna kermošinė nuotaika, ima vieni su kitais dalintis įspūdžiais, kalbėtis. Tai įsismagina, kad nebepajunta, kaip garbingas svečias kitataučių pakviečiamas prabilti į susirinkusius lietuvius. Svečias, pasiruošęs tarti šiltą žodį, ima pastebėti, kad didžioji susirinkusių lietuvių dalis to jo žodžio neklauso, juo nesidomi, savo tarpe šnekučiuojasi, trukdydami jo kalbą, tiesiog jį ignoruodami.

*

Ar galima būtų stebėtis, jeigu po tokio priėmimo toks įtakingas mūsų svečias išeis su mažesnėmis simpatijomis lietuviams, negu jas turėjo ateidamas? Juk savo šitokiu nemandagumu mes tiesiog atstumiame tuos žmones, kurie mums yra prielankūs, kurie mūsų tautos likimine tragedija sielojasi, kurie yra pasiruošę mums padėti. Tai jau ženklas ne tik mūsiškių netakto, bet tiesiog neišauklėjimo, ir to liudininkais būna rinktiniai šios šalies žmonės, tuo būdu būdami priversti pakeisti ligi šiol turėtą skaidrią nuomonę apie lietuvius.

Blogiausia, kai tokia plepaluose įsisiūbavusi minia nebepaiso net ir rengėjų perspėjimo, kurie vaikščiodami tarp stalų bando publiką nutildyti. Svečias tai stebi, mato ir, kai priminimai nebegelbsti, jis ima manyti, kad tai jau nebe paprastas užsimiršimas, o ignoravimas. Ir tas viskas išeina mūsų nenaudai. Šituo atžvilgiu mūsų publika turėtų būti daugiau auklėjama ir dažnesni priminimai spaudoje ar ir susirinkimuose yra ne tik pateisinami, bet ir reikalingi.

*

Kas liečia mūsų muzikinius parengimus, apskritai lietuviai būna gana kultūringi ir su dėmesiu klausosi instrumetninio koncerto, solistų, choru išpildomų dainų. Daugumoje vyrauja susikaupimo tvla. Bet ir čia pasitaiko kumučių, kurios ima čia pat ispūdžiais dalintis ir kitiems trukdyti susikaupimo dėmesi ir muzikinį pasigerėjimą. Šitoksai kalbėjimasis yra išsidavimas, kad neturima nei reikiamo muzikinio supratimo, nei būtino kultūrinio išsiauklėjimo, pagaliau — nė paprasto mandagumo. Kaip gali jaustis solistas kada išėjes scenon negali sulaukti, kada publika nurims, ar kai paties koncerto metu, duodamas tai, ką gali geriausio, jis mato, kad atsiranda tokių, kurie ne tik patys nesidomi, bet ir kitiems kliudo.

*

Daugelis mūsų solistų, muzikų yra dideli idealistai. Jie ateina scenon negaudami jiems normaliai turinčio priklausyti honoraro. Tai jie bent gi turi teise laukti, kad ju meniškoms pastangoms, ju altruistiniam pasišventimui bus parodytas reikiamas dėmesys, supratimas bei įvertinimas.

Blogiausia, kai tėvai atsiveda mažus vaikus ir duoda vaidą jiems lakstyti po salę pačiu programos pildymo metu, šokinėti palei sceną ir tuo kliudyti programos vykdytojams bei nervinti klausytojus. Šitokie vaikai ir jiems toksai valios davimas siausti programos pildymo metu yra akivaizdus liudijimas, kaip patys tėvai yra mažos meninės kultūros, o net ir mažo išauklėjimo. Ačiū Dievui, kad tokių mažai turime ir jų skaičius nuolat mažėja.

Mes keliame reikalavimus kalbėtojui, solistui, muzikui, aktoriui, kopiantiems į sceną, į estradą, tačiau atminkime, kad yra tam tikri mandagumo ir kultūringumo reikalavimai ir parengimo dalyviams, pačiai publikai.

J. Pr.

Spaudoj ir gyvenime

DIAGNOZĖ IR VAISTAI

Energingas mūsų kultūrininkas, visuomenininkas ir politinis veikėjas dr. Algirdas Budreckis, pats būdamas iš jaunesniųjų, rūpinasi lietuviškojo atžalyno likimu. Savo paskaitoje, skaitytoje Baltimorėje vasario 23 d. (paskaitos ištraukos atspausdintos "Dirvoje" Nr. 18) jis atkreipia dėmesį į krizės reiškinius mūsų jaunimo tarpe: jie nekalba lietuviškai savo tarpe, juose išblėsęs idealizmas ir kai kurie klausia: "What are you fighting for? Lithuania is a lost cause"; tėvai pritingi žodžiu ir pavyzdžiu perduoti vaikams lietuvišką dvasią; jaunos šeimos, jaunimas negauna impulso iš lietuviškos visuomenės; jaunimas daugumoj ieško pasismaginimo; hedonizmas ir komfortas vilioja ne vieną iš vyresnios kartos, o tai persiduoda ir jaunimui; nėra šokių, užsiėmimų jaunimui ir juos įtraukia kitataučiai; vyresnieji neranda laiko nuoširdžiai išsikalbėti su jaunimu; tušti patriotizmo šūkiai jo nevilioja; jaunimo organizacijos gi merdi; nėra jaunimo centrų ir jiem vadovų; šiandien kitoks temperamentas — jaunimas nemėgsta verkšlenimo; trūksta jaunimui pritaikytos reklamos, kuri jį įtrauktų.

Iškėlęs šias negeroves, dr. Budreckis ragina vyresniuosius: parinkti lietuviškus vardus naujagimiams, tas jiems visada primins, kad yra lietuviai; pamokyti jaunimą lietuviškų dainelių; papasakoti jaunimui apie šių dienų Lietuvos vargus, partizanų auką, Lietuvos laimėjimus; patys tėvai turi įvesti vaikus į lietuvišką skaitybą; jų kambarius puošti lietuviškomis nuotraukomis, žemėlapiais; knygų lentynoje turėtų būti Lietuvos istorija, anglų — lietuvių žodynas; namuose kalbėtis tik lietuviškai; įkalbinti (ne priversti) vaikus įsirašyti į lietuviškas jaunimo organizacijas; reikalui esant kreiptis į vaikus, kad jie kitataučiams politikams, laikraštininkams, spaudai parašytų laiškus, ginant Lietuvos reikalą.

Dr. Budreckio padrytoji mūsų atžalyno negerovių diagnozė ir jo siūlomos priemonės vertos apsvarstyti ir vykdyti.

J. Daugl.

Amerikiečiai kariai išlipa iš lėktuvo netoli Seulo, Pietų Korėjoj, po to kai jie buvo permesti iš Amerikos Ft. Bragg, N. C., į Korėją, vykdant vadinamą karių permetimo operaciją "Operation Focus Retina". Manevrai vykdomi norint parodyti, kad Amerika gintų tuos kraštus.

PRIEŠTARAVIMAI JAV ŪKYJE

Ar pavyks pažaboti infliaciją, Ūkinio atoslūgio ženklai

GEDIMINAS GALVA

Jau kurį metą infliacijos spaudimą turi pakelti žymi dalis krašto gyventojų. Iš infliacijos pasipelno tik galintys kainų kilimą perkelti vartotojams.

Vyriausybė praėjusiais metais padarė kelis žygius kovoti prieš infliaciją. Padidintais mokesčiais kiek apkarpė gyventojų perkamąją galią. Federalinis bankas pakėlė diskonto palūkanas ir nežymiai suvaržė kreditus bankams.

Tuo pat metu prezidentui, senatoriams ir eilei tarnautojų pakėlė atlyginimus. Šį pavyzdį pasekė miestų administracija. Miestų savivaldybės tolydžio ėmė kelti tarifus už įvairius patarnavimus ir nekilnojamo turto mokesčius. Darbininkų sąjungos, nuo žiūrėjusios į vyriausybės prieštaraujančią politiką, darbdaviams kelia naujus reikalavimus. Vyriausybė deda pastangas užgniaužti kai kuriuos streikus, turinčius didesnės įtakos į krašto ūkį.

Karas skatina infliaciją

Kiekvienas karas skatina infliaciją. Vietnamo karas užsitęsia ne tik dėl politinių sumetimų, bet ir dėl spaudimo besipelnančių iš šios nelemties.

Vietnamo karas žymiai apkarpo tautos ūkį, jo pajamas. Ateinančių metų biudžete išlaidos Vietnamo karui buvo sumažintos, o krašto apsaugos sekretorius grįžęs iš Vietnamo pasiūlė šių metų išlaidas karui padidinti.

Jau praėjusiais metais padaryti pirmieji žygiai Vietnamo karui užbaigti. Pasitarimai Paryžiuje neteikia vilčių, kad šalys greitai susitartų. Karo užsitęsimas sunkina vyriausybei pažaboti infliaciją ir įgyvendinti kai kurias svarbias reformas krašte.

Jei Vietnamo karas nebus užbaigtas, vyriausybės pastangos kovoti prieš infliaciją vargu bus sėkmingos. Praėjusiais metais kainos pakilo 4%, šiais metais dabar naudojamomis priemonėmis kainų kilimas būtų sumažintas tik 1%, nes jis siektų 3 procentus.

Atoslūgio ženklai

Šiame krašte yra daugelis prieštaraujančių ženklų. Nepaisant kredito pabrangimo, padidėjo paskolos namams statyti ir išsimokėtinai prekėms pirkti. Dirbančiųjų skaičius auga.

Svarbiausias veiksnys — tautos pajamų mažėjimas pasireiškė jau praėjusių metų paskutiniame ketvirtyje. Padidinti mokesčiai, ypač šių metų pirmaisiais mėnesiais turėjo įtakos į mažmenų prekybos apyvartą.

Nepaisant plieno gamybos didėjimo, pramonės gamybos rodiklių kilimo, šiais metais numatomos didesnės namų statybos ir mažo bedarbių skaičiaus biržose. Pradedant gruodžio mėnesiu, pasireiškė žymus nervuotumas, atoslūgio ženklas.

Daugelio įmonių akcijų vertė krito. Spekuliacija sumažėjo. Walistreeto ir kitose biržose padarė įtakos valstybės biudžeto apkarpymas, mažesnis viešojo kapitalo įdėjimas į krašto ūkį, mokesčių pakėlimo pratęsimas ir kredito suvaržymas. Palūkanų pakėlimas palietė ir spekuliuojančius biržose. Akcijų pirkėjai 1967 m. sausio mėn. iki 1968 m. liepos mėn. įskolino 1.8 bil. dolerių. Akcijas perkančių fondų likvidavimas taip pat sumažėjęs, nes jie kasoje grynais pinigais teturi 6% įdėto kapitalo, kai prieš 9 mėnesius jų grynieji pinigai siekė 9,3%.

Rimtos kapitalo įdėjimo įmonės šiuo metu patarta peržiūrėti turimas akcijas ir ypač susilaikyti buvusios spekuliacijos biržose.

Atviri klausimai

Šiuo metu galima tenkintis tik spėliojimais apie kai kuriuos veiksnius, turinčius didelės įtakos į krašto ūkio raidą. Niekas negali pasakyti, kada bus pasirašyta taikos sutartis Vietnamo karui užbaigti. Neturime rimto pagrindo tvirtinti, kad neiškils nauji vietinio pobūdžio karai, kurie pareikalautų JAV ūkinės paramos, jei ne amerikiečių kraujo. Negalima laikyti ir rimtų įstaigų rimtais spėliojimais, kad šių metų viduryje Federalinis bankas palengvins kredito sąlygas, o vyriausybė ateinančių metų pradžioje panaikins papildomus mokesčius. Spėliotojai pamiršta esminį reikalą — infliacijos apvaldymą. Jei JAV vyriausybei nepavyks apvaldyti infliacijos, išeiti iš užburto rato, kai darbininkai reikalauja atlyginimą padidinti kylančioms išlaidoms padengti, doleris gali sulaukti naujų smūgių krašte ir užsienyje.

Šiais metais JAV ūkis turės pergyventi nežymų atoslūgį perdėtam ūkiniam įsisiūbavimui pristabdyti.

JUGOSLAVIJOS PARTIJOS NAUJA TEORIJA

Jaunieji komunistai nori daugiau laisvės

K. TAUTKUS

Tautinio komunizmo pradininke laikoma Jugoslavijos komunistų partija. Jugoslavijos diktatorius ir partijos vadas maršalas Tito tautinio komunizmo samprata 1948 metais liepos mėnesį atsuko Maskvos diktatoriui Stalinui nugarą, atsikratė jo globos, sulaužė komunistinės ideologijos klusnumo principą. Tą žingsnį Tito galėjo padaryti dėl to, kad jo užnugaryje vieningai stovėjo, pritarė ir rėmė krašto komunistų partija. Jugoslavijos tautinio komunizmo dvasia, jos imlumas, nors Maskvos buvo pasmerktas ir pavadintas erezija, po Stalino mirties privertė diktatorių Chruščiovą pasmerkti "vieno asmens kultą", diktatoriaus dar bus apvainikuoti kriminalisto vainiku, savo režimui pasirinkti nuosaikesnę kryptį. Ir dabartiniai Maskvos diktatoriai — Brežnevas ir Kosyginas — negali ir galvoti apie pakeitimą nuosaikesnio režimo į Stalino eros laiku.

Jaunesnė karta įsigali partijoje

Londono laikraštis "Economist" rašė, kad Jugoslavijos komunistų partijos senoji gvardija pakeičiama jaunesnės kartos žmonėmis. Prieš devintąjį Jugoslavijos komunistų partijos kongresą, prasidėjusį kovo 11 d. Belgrade, valstybės sostinėje, buvo perrenkami šeši atskiri partijos centro komitetai. Kroatijos komunistų partijos centro komitete buvo 111 narių. Kroatijos komunistų partija centro komiteto narių skaičių sumažino iki 65. Per rinkimus seno centro komiteto 66 nariai rinkimus pralaimėjo. Tik 18 senų centro komiteto narių buvo perrinkti. Jaunesnės kartos ir liberalinės krypties buvo išrinkti 47 nariai. Bosnijos ir Hercegovinos partijos centro komitete buvo po 103 narius. Per rinkimus iš senų centro komiteto narių buvo perrinkti tik 10. Likusieji 35 buvo išrinkti jaunesnės kartos. Centro komiteto narių skaičius iš 103 sumažintas į 45.

Valdžios galios monopolis

Jugoslavijos komunistų partijos prieaugis — jaunesnė karta — senąją partijos gvardiją laiko pavargusia, be energijos, išsekusia. Jie kovoja prieš partijos valdymo galios monopolį. Liberalinės krypties partijos jaunuomenė laiko partijos valdymo galią nusikaltimu ir neturinčią jokio teisinio pagrindo. Jie reikalauja partijos valdžios galią panaikinti arba drastiškai modifikuoti socializmo liberaline kryptimi. Jie kertasi su senosios gvardijos nariais, įpratusiais valdžios galią gerbti ir laikyti aukščiau visko, kad komunistų partija neturi teisės krašto valdymą viena kontroliuoti, tvarkyti ir valdyti kaip patinka. Jaunimas primena, kad partijos nariai krašte sudaro mažiausią gyventojų dalį. O krašto valdymas, konstitucine galia, duoda visiems krašto gyventojams lygias teises. Tai ir krašto valdymas turi būti ne mažos dalies, bet daugumos žmonių valia nuspręstas.

Vienos partijos kandidatų pastatymas rinkimams laikomas komedija, komunizmo ideologijos išjuokimu. Rinkimuose privalo laisvai dalyvauti visi gyventojai ir laisvai statyti į valdžią kandidatus, laisvai ir be prievartos atiduoti savo balsus už pasirinktus ir patikimus kandidatus.

Kova prasidėjo visu rimtumu laisvesnį žingsnį į gyvenimą 1952 metais. Bet tik žengė kiek 1966 metais, kai buvo pašalintas iš vadų A. Rankovič, kuris vadovavo senosios gvardijos konservatorių komunistų partijos sluoksniams.

Viceadm. Smith, kuris vedė derybas su Šiaurės Korėja dėl pagrobto amerikiečių laivo Pueblo, teigia, kad galimas daiktas jog Šiaurės Korėja tuo metu norėjo išprovokuoti karą.

Rūkas ant vieškelio

Romanas

STASIUS BŪDAVAS

Iš anglų kalbos vertė Al. Baronas

41

— Ačiū už komplimentą. Aš turėčiau į jus mažytį prašymą.

— Pavyzdžiui?

— Nevadink manęs panele von Gropp, prašau,— pasakė ji negarsiai ir šypsodamasi.

— Tai yra draudžiama? — pasakė jis šaltai.

— Taip, ponas Budry, tai yra draudžiama, ir tik jums, — ji vis šypsojosi.

— Taip kaip aš turiu į jus kreiptis?

— Vadink mane Charlotte. Tai man labiau patiks. Pažadi?

— Aš nežinau, — jis galvojo.

— Na, bet kaip jums sekasi toje pabėgėlių stovykloje? —, ji staiga pakeitė temą, — kaip laikosi jūsų sesuo ir motina? Kaip jaučiasi ponas Fernandez?

— Ačiū, šeima laikosi gerai. Fernandez kartais sveikas, kartais serga. Jūs gi žinote jį. Tiesa, panele von Gropp, mus aplankė ponas Wood.

— Ar užmiršote, ko aš jūsų prašiau? — ji žvilgterėjo į jį tvirtu žvilgsniu.

— Atsiprašau, panele Charlotte, — nusijuokė jis.

— O taip jau daug geriau. Sakote buvo apsilankęs ponas Wood?

— Taip, todėl aš ir čia atėjau. Bet ponas Fernandez ir aš esame labai nustebinti. Ponas Fernandez mane čia siuntė specialia misija.

— Aš esu nustebinta taip pat. Kas gi per misija, ponas Budry?

— Tą pačią dieną, kai ponas Wood aplankė jus ir mus...

— Aš žinau. Aš pasakiau jam, kad jūs esate stovykloj. Atsiprašau, kad aš jus pertraukiau. Aš norėjau pasiūlyti, ar nenorėtumėte truputį pasivaikščioti, kaip jau anksčiau esame darę?

— Su malonumu, panele von Gropp.

— Nevadink manęs taip. Jeigu sutinki, tai einame. Šiandien yra saulėta diena ir šis kambarys man persiauras. Aš tau norėčiau parodyti naują vietą. Jūs nesate ten buvę. Einam.

Jie išėjo iš namų ir pasuko kaimo gatvelėn. Rugpiūčio saulė maloniai metė šiltus spindulius. Kalnai spindėjo kaip gyvas, žalias paveikslas. Tik siaura juosta tiršto rūko juosė pakalnę.

Jie pasiekė lauko keliuką.

— Pomeranijoj aš visada mėgdavau ilgus pasivaikščiojimus, — pradėjo pokalbį mergina, — kiekvieną dieną aš suvaikščiodavau penketą ar šešetą kilometrų. Bet, atsiprašau, aš pertraukiau jūsų pasakojimą. Taip, ponas Wood tą dieną buvo tikrai puikios nuotaikos. Jis buvo pilnas entuziazmo. Jūs negalite to ir įsivaizduoti. Jis atgabeno daug dovanų man ir visai Gunz šeimai. Hildergarde buvo sužavėta. Aš manau, kad ji jį įsimylėjo.

— Ne, panele Charlotte, ponas Wood visai Hildergardės neužsiminė. Priešingai, jis daugiausia kalbėjo apie jus ir nustebino mane ir Fernandezą.

— Kuo galėjo nustebinti? — ji paklausė. — Labai įdomu.

— O, jis kalbėjo apie jus labai rimtai. Atvirai, ponas Wood turi didelius planus.

— Kokie jo planai? — paklausė ji ramiai, žiūrėdama į kalnus.

— Tai buvo mums sensacija. Trumpai, jis yra numatęs jus pasiimti į Ameriką.

— O, tai tikrai įdomu.

— Ir jis pasakojo, kad nugabens jus savo motinai, kažkur Pennsylvanijoj, ir jus ves.

— Ką? — ji sušuko ir sustojo. Jos veidas pasidarė šaltas ir išdidus. Po keletos sekundžių ji žemu balsu ištarė: — Ne, ponas Budry, aš nieko jam tuo reikalu nesakiau ir nežadėjau.

— Bet jis patikino mus. Mes galvojome, kad jūs jam pasižadėjote.

— Ne, aš nieko nežadėjau. Einame, — ji palietė jo ranką, — tai atsitiko labai paprastai. Kaip sakiau, jis atgabeno gausių dovanų ir staiga atsigręžęs į mane paklausė, ar aš nenorėčiau vykti į Ameriką. Aš atsakiau grei tai ir juokaudama, be jokios intencijos, taip ponas Wood, aš galiu su jumis keliauti. Tai ir viskas. Vėliau aš pagalvojau, kad taip pasakyti buvo klaida.

— Ir dabar jis pilnai įsitikinęs, kad tu tapsi jo žmona.

— Tai netiesa, ponas Budry. Jis toks malonus vaikinas, bet jis labai greit pasitiki žmonėmis. Man labai gaila. Einame į ten, — ji parodė kalvų link, — aš noriu jums parodyti vietą, kuri man labai patinka.

Jie išėjo iš lauko keliuko ir pasuko į siaurą taką. Abu pasiekė kalvą.

— Sėskime čia, ponas Budry. Man ši vieta labai patinka. Kai aš esu laisva, aš visada čia ateinu.

Jie susėdo.

(Bus daugiau)